

Kirkkosanommat

20 ♦ 18.12.2013 www.tampereenkirkkosanommat.fi

REILUSTI KRISTITTY

Seurakuntalehti Silta ilmestyy helmikuussa

Tamperelaiset saavat uuden seurakuntalehden ensi vuonna. *Silta*-niminen lehti alkaa ilmestyä 5.2. 2014.

➤ SIVUT 2 ja 3

Raskaat joululaulut soivat vaihtoehtona

Tuttujen joulusävelien metalliversioita esittää Tampere-talossa muun muassa Kimmo Blom.

➤ SIVU 6

Jenny Rosalyn / North Entertainment

Koulutus on avain itsenäiseen elämään

Suomen Lähetysseura tukee kuu-rojenkoulua Etiopiassa. Esikoulua käyvä Hawi Tadege (oik.) osaa jo viittoja oman nimensä.

➤ SIVUT 8-9

Juna Leppänen

Tampere 18.12.2013

Historiaa ja uusia avauksia

Tämä *Tampereen Kirkkosanomien* numero on viimeinen, sillä tamperelaiset saavat uuden seurakuntalehden ensi vuonna.

Tampereen evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän kustantama ja julkaisema *Silta* alkaa ilmestyä 5. helmikuuta 2014.

Uudella seurakuntalehdellä on paljon tavoitteita. Se voi toimia yhteytenä kirkkoon ja omaan seurakuntaan niillekin tamperelaisille, jotka eivät ole aktiivisesti seurakuntaelämässä mukana. Parhaimmillaan seurakuntalehti tarjoaa merkityksiä, vahvistaa kristillistä identiteettiä ja houkuttelee uusia jäseniä kirkkoon.

Uuden lehden ja sen nimen tunnetuksi tekeminen on aina suuri haaste tekijöille. Sama pätee seurakunnan lehteen. Tottuminen uuteen vie lukijoilta varmasti aikansa, sillä *Tampereen Kirkkosanomat* on ollut vahva brändi kaupungissa 1950-luvulta alkaen.

Lehtiuidistuksen tarkoituksena on ollut kehittää sekä lehden sisältöä että ulkoasua. Lehden nimi päätettiin vaihtaa, koska uusi tuote ansaitsee uuden nimen.

Uusista avauksista ja rohkeudesta puhui myös emeritus-tuomiorovasti **Voitto Silfverhuth** viime lehden haastattelussa (KS 4.12.2013). Hän kiitti Tampereen seurakuntia uusista innovaatioista. Ilman rohkeutta ei olisi syntynyt esimerkiksi Ruokapankin, Mummon Kammarin ja perheneuvonnan kaltaista toimintaa.

Rohkea oli myös haaste, jonka teologian tohtori Voitto Silfverhuth itse otti vastaan jo vuosikymmeniä sitten. Hän ryhtyi tutkimaan Tampereen seurakuntien historiaa.

Työn tulos, *Tampereen seurakuntahistoria 1–2*, julkaistiin noin kaksi viikkoa sitten. Kaksi 500-sivuista osaa käsittävä teos kuvaa kirkollista elämää kaupungin perustamisesta nykypäivään. Yhtä suurta ja kattavaa yhden kirjoittajan historiategosta ei Suomen muissa suurissa seurakunnissa ole toteutettu.

Teos on ansiokas, monipuolinen ja arvokas lisä tamperelaiseen paikallishistoriaan. Samalla se vie suomalaisten seurakuntahistorioiden tutkimusta merkittävästi eteenpäin.

Joulu on matka lähimmäisen luokse

Silta sopii hyvin lehden nimeksi, sillä se toimii monen asian vertauskuvana.

”Siltää pitkin kuljetaan, joten se kuvaa myös liikettä. Ihmisen olemassaolon tarkoitus on tulla lähimmäisen luokse”, perusteli Harjun kappalainen, pastori **Jukka-Pekka Ruusukallio**, joka keksi nimen uudelle seurakuntalehdelle.

Jospa pyrkisimmekin kohti lähimmäistä juuri tänä jouluna. Jeesuksen syntymä kertoo meille rakkaudesta ja välittämisestä.

Joulunpyhinä on mahdollisuus nauttia yhdessäolosta läheisten ja rakkaiden ihmisten kanssa. Joulunaikaan voi tehdä matkan myös tuntemattoman lähimmäisen luokse. Ota sydämeesi vähävarainen tamperelaisperhe tai kaukana elävä apua tarvitseva ihminen.

Pienellä summalla voi lahjoittaa jouluiloa tai jopa elämänlaatua monille ihmisille.

Esimerkiksi Suomen Lähetysseuran kummitoiminnan kautta voi tukea lasten koulutusta ja mahdollistaa heille paremman tulevaisuuden. Kun esimerkiksi Etiopiassa kuuro lapsi pääsee kouluun, oppii viittomat ja saa itselleen oman kielen, hän saa mahdollisuuden ammattiin ja itsenäiseen elämään.

Tulkoon Joulu!

Kirsi Airikka
vs. päätoimittaja

Hannu Jukola

Teologian tohtori **Voitto Silfverhuthin** (kuvassa) vuosikymmeniä kestänyt uurastus palkittiin 3. joulukuuta, kun *Tampereen seurakuntahistoria 1–2* saapui uunituoreena painosta. Seurakuntien talolle kokoontui liki 150 juhlavierasta kunnioittamaan arvokkaan ja laajuudessaan historiallisen teoksen syntymäpäivää. Kirjoittajan lisäksi juhlatilaisuudessa puhuivat tuomiorovasti **Olli Hallikainen**, kustannusjohtaja **Tero Norkola** ja teoksen esitarkastaja, professori **Hannu Mustakallio**.

Lukijapostia

Ilon juhla

*Joulu on tähtien loistetta,
enkeliä taivaallisia lauluja,
lumihiukkasten kimmellystä
ja pienten lasten riemua.*

*Tätä kaikkea joulu on.
Olkaamme siitä äärettömän kiihtollisia.*

Juhani Vuorinen

83-vuotias kastepuku

Karkussa **Anni** ja **Oskari Kallioli** syntyi toinen tytär 1930. Hän sai nimekseen **Maria Elisabet**. Kummina oli **Saima Janhunen**, joka ompeli kastemekon ja myssyn.

Sen jälkeen tämä mekko päällä kastettiin vielä neljä tyttöä ja kaksi poikaa, jotka kaikki ovat vielä elossa. Vanhemmat sekä kummit olivat uskovaisia ja uskon, että monet rukoukset ja siunaukset ovat meitä kantaneet.

Lastenlapsia on kastettu 12. Kaikkia lastenlasten lapsia ei ole kaikkia tällä mekolla kastettu, on käytetty toisen sukuhaaran pukua. Nauhojen väriä on vaihdettu.

Lista puvulla kastetuista jää sukulaisille perinnöksi.

Maria Värjänen

Onko jollain vielä vanhempi kastepuku? Lähetä siitä viesti toimittukseen.

Jeesus ei ollut poliittinen henkilö

En tiedä, olenko järjestämää tekstiä lukenut! Vantaan Rekolan seurakunnan vs. pastori **Kai Sadinmaa** väittää, että Jeesuksen puheet ja teot olivat poliittisia (KS 20.11.2013).

Kun Israelin kansa halusi tehdä hänestä poliittisen hallitsijan, kuninkaan, hän kieltäytyi, vetäytyi pois (Joh. 18:36) (Ilm. 11:15) Hänen kuninkuutensa alkoi vasta myöhemmin taivaassa.

Tuo kuninkuus tarkoittaisi koko maan hallintaa tuhat vuotta. Matt. 4:8,9 kertoo, miten saatana eli Jumalan päävihollinen tarjosi Jeesukselle kaikki maailman valtakunnat ja niiden rikkaudet sekä poliittisen vallan yhdestä palvontateosta eli kumartamisesta.

Jeesus kyllä tiesi, että epäoikeudenmukaisuus vallitsisi maan päällä ihmisjohtajien toimesta vielä sallitun ajanjakson.

Joh. 12:8 kertoo Jeesuksen sanat: ”*Köyhät teillä ovat aina keskuudessanne.*” Se ei ollut poliittinen lausunto, vaan ennustettu tosiasia, joka pitää paikkansa.

Jeesus tiesi myös sen, mitä Salomo henkeyttynä totuutena kirjoitti jo tuhat vuotta aiemmin. Ihminen hallitsee toista ihmistä hänen vahingokseen. Siitä riittä-

nee tarpeeksi esimerkkejä luettelamattakin.

Jeesuksen teot eivät suinkaan olleet poliittisia, kaukana niistä. Kun Pietari puolusti miekalla Getsemanessa Jeesusta – ei kodin, uskonnon tai isänmaan puolesta – vaan Jumalan poikana. Voisiko sen päteväämpää syytä olla? Jeesus sanoi: ”*Pistä miekkasi tuppeen, sillä jotka miekkaan tarttavat, ne miekkaan hukkuvat.*” (Matt. 26:52)

Luukas 18:36 jatkaa: ”*Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta.*” Poliitikalla ei ollut mitään sijaa Jeesuksen yhteydessä, puheissa eikä tekemisissä. Ei vasemmistolaisessa eikä oikeistolaisessa – eikä siltä väliltä.

Jumalan valtakunta on ihmiskunnan ainoa toivo epäkohtien korjaamiseen. Se ei poista ainoastaan asunnottomuutta ja nälänhätää, vaan myös sairaudet ja kaikki epäkohdat. (Ilm. 21: 3,4, 5)

Papiston tiedot ovat mitä ovat – asian vierestä. En esitä näitä tietoja ominani, vaan ne ovat Raamatusta. Siksi esiinnyn nimimerkillä.

Jeesus ei ollut poliittinen henkilö

Kirjoita yleisönosastoon! Mielpide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanomat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ ”Virheettömät” yhteisöt, kommunistit, oikeat kristityt, oikeat muslimit, natsit, he ovat saaneet aikaan kaikkein suurimman tuhon ja kärsimyksen koko ihmiskunnan historiassa. Vain vikansa tunnustava yhteisö ansaitsee kunnioituksen. Yhteisön epäkohtien paljastajat on otettava vakavasti. He pitävät yhteisön kaidalla tiellä. He ovat sankareita.

Nuorisopappi **Heikki Karasti** blogissaan 20.11. (”Kunnia oman pesän liikaajille”) www.lansi-savo.fi/mielpide/kolumnit

➤ Ei pidä antaa raihnaisuuden hämät, eikä saa tuijottaa tämän päivän heikkouteen. Jotta ihmistä voi arvostaa, on osattava katsoa sy-

vemmälle. On oivallettava koko hänen elämänsä arvo. Vanhusten hoito on häpeällistä. Kun näitä asioita tullaan myöhemmin tutkimaan, sanotaan varmasti, että tämä on ollut kidutusta.

Professori, vanhustenhoidon erikoislääkäri **Sirkka-Liisa Kivelä** Helsingin Sanomat 21.11.

➤ Olen pappina osa kirkon sielunhoidon pitkää perinnettä, jossa sielunhoitaja nähdään rinnalla kulkijana, ei hoitajana tai ihmisten parantajana. Kun ihminen kertoo asioita, joissa hän kokee epäonnistuneensa sekä tuntee syyllisyyttä ja häpeää, työntekijän hyväksyvä läsnäolo ja kuuntelu ovat armon julistusta silloinkin, kun sanaa armo tai Kristus

ei mainita. Uusi alku ja toisenlainen elämä tulevat mahdolliseksi.

Perheneuvoja **Pekka Puukko** Akavalainen 19.11.

➤ Seurakunta ei ole jokin rakenne minun ulkopuolellani, jota joku muu hoitaa, vaan se koostuu meistä Kristuksen ruumiin jäsenistä. Seurakunta on jumalanpalvelusta viettävä yhteisö, joka suuntautuu ulospäin. Seurakuntalainen ei ole vain vastaanottaja, vaan myös vastuunottaja, joka voi tuntea että minun työni kautta Kristus toimii.

Tampereen piispa **Matti Repo** Kotikirkko 4/2013

Lisää Sanottuja:
www.tampereenkirkkosanomat.fi

Pauli Backända noutaa aamulla kukkia kirkkoihin ja muihin seurakuntatiloihin.

Vahtimestarit ja suntiot taitavat kukkien kieltä

– Kukkien avulla on helpompi lähestyä tilaa, ajatusta tai ihmistä, pohtii floristi ja yrittäjä **Tiina Rosendahl** Pirkon Kukasta.

Liikkeestä hankitaan kukat moniin kirkkoihin ja muihin seurakuntatiloihin. Kauppa on toiminut samoilla nurkilla Tuomiokirkon lähellä jo 38 vuotta.

Joulun aikaan kansa suosii punaista, valkoista ja vihreää. Kirkoissa punaista käytetään harvemmin, mutta Kristuksen syntymäjuhlan aikaan joulutähtikin voi löytää tiensä alttarille.

– Kukkien kielen tulee kuvastaa vuodenaikaa kansan silmin nähtynä, Rosendahl arvelee.

Hän huomauttaa, että moni ei tiedä kirkollisesta symboliikasta.

Jouluruusu on ulkokukka, jonka hehku sisällä kestää pari viikkoa.

– Ennen vanhaan sitä arvostettiin, ja kukitettiin varta vasten jouluksi.

Uuden polven joulukukkia ovat orkidea ja tulilatulva. Tulppaanit ja amaryllikset löytävät tiensä kirkollisiin tiloihin leikkokukkina.

– Atsalea punaisena ja valkoisena on myös uudelleen muodissa. Hyasintin käyttöä rajoittavat al-

lergiat. Kasvin voi kuitenkin pitää myös parvekkeella.

– Jos se jäätyy pakkasella, sen voi jättää kauniisti paikalleen, Rosendahl vinkkaa.

Oksat jakoon

Uudempaa jouluperinnettä edustavat kuusen vaihtoehtoksi tarjolla olevat syressit.

– Kukkien lisäksi voi laittaa männynoksan, katajan tai havun, jotta tilaan saisi kodikkuuden.

– Joulun tuoksen ja tietyn hetkenkin saa aikaan pienellä vaivalla.

Rosendahl ihmettelee, miksi seurakunnat eivät hyödynnä hautausmaiden karsintajätettä koristeluun. Jos vaikka sylillinen oksia päätyisi kukkien kaveriksi, sillä saisi helposti hyvää mieltä monelle kanssaihmiselle.

– Risut kelpaisivat tosi monelle, ja pääsiäisenä ne menisivät kuin kuumille kiville. Moni seurakuntasalikin saisi jatkettua niillä viikkokukkiaan. Jos jostakin kaadetaan puu, oksat jakoon seurakuntataloille, Rosendahl vinkkaa.

Rosendahl kehuu erityisesti Finlaysonin ja Viinikan kirkon sekä Linnainmaan seurakuntakodin vahtimestareita, Tuomiokirkosta Tesomalle siirtynyttä suntiota **Hannu Johanssonia** ja lapsityönohjaaja **Raija-Liisa Vuorio**ta.

– Nämä osaavat loistavasti luoda tunnelmaa ja käyttää kasvit hyväksi viimeiseen oksaan. Jatkajalostaito

on huipussaan. Myös Härmälässä kukkia hyödynnetään hyvin.

Jumalan kunniaksi

Raija-Liisa Vuorio sanoo, että kukkaset hoidetaan suurella tarkkuudella. Alttarilla ei saa olla nuupahaneita kukkia.

– Kukkia hoidetaan Jumalan kunniaksi. Ne kestävät, kun niitä hoidetaan. Maljakotkin pitää välillä pestä, Vuorio listaa.

Elävien kukkien joukkoon voi laittaa myös kuiva- tai silkkikukkia, jos ne tuovat asetelmat paremmin esille. Finlaysonin kirkossa teologista vapautta tuo maljakon sijoittuminen alttarin takana olevan saarnatuolirakennelman päälle, koska alttaripöytä on niin pieni kooltaan.

Suntiot ja vahtimestarit valmistavat kirkot tilaisuuksiin. Linnainmaan seurakuntakeskuksen vahtimestari **Kaarina Niemi** kertoo, että alttarilla on pitkinä joulunpyhinä amarylliksiä.

Kirkossa on joulutähdistä tehtyjä torneja, joiden kukat kestävät ruukuissa pitkään.

– Amaryllikset ovat näyttävä, ja niitä on eri värejä.

Niemi on oppinut kukkien käsittelytaidon äidiltään.

– Rakastan kukkasja ja puhun niille, hän tunnustaa.

Myös jouluruusun valkoinen väri miellyttää hänen silmäänsä.

– Hyödynnämme kukkapus-kia kahvipöytäasetelmissä. Talvel-la haemme luonnosta lisäksi käpy-jä ja havunoksia, ja ripottelemme päälle tekolunta.

Niemi on ollut tekemässä silmänruokaa esimerkiksi ikäihmisten virkistyspäivään.

– Seurakuntalaisilta saatu kiitos ruokkii halua tehdä kauniita asetelmia.

Kalevan kirkon vahtimestari **Tarja Mäkelä** kertoo, että ison tilan hyödyntämiseksi tehdään asetelmia isoihin koreihin. Kirkkopyhät pyritään huomioimaan kukkien valinnassa.

Asta Kettunen

www.tampereenkirkkosanomat.fi:
Kukat muistuttavat Jumalan luomis-työstä

Kirkkovaltuusto päätti talousarviosta

Tampereen seurakuntien yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2014–2016 ja vuoden 2014 talousarvion kokouksessaan torstaina 5. joulukuuta.

Talousarvioesitys on vuoden 2014 tuloksen osalta alijäämäinen. Laskelmissa on otettu huomioon, että seurakunnan jäsenmäärä vähenee eikä yhteisöverosta ole luvassa lisätuloja. Säästötarve on ensi vuonna 1,2 miljoonaa euroa.

Säästötoimet kohdistuvat seurakuntayhtymän toimintaan. Paikallisseurakuntien perustyötä ei leikata, vaan se säilyy tämän vuoden tasolla. Käyttötalouden menojen yhteismäärä on 44,6 miljoonaa euroa.

Hallintojohtaja **Matti Ilveskosken** mukaan ensi vuoden budjetti on seurakuntalaisten tarpeita ja turvaa palveleva.

Kirkon perustehtävän oltava lähellä arkea

Tampereen seurakuntien ensi vuoden toiminnalliset tavoitteet liittyvät vahvasti kirkon perustoimintaan: kasteeseen ja pienten lasten perheisiin, vihkimiseen

ja perheiden tukemiseen sekä hyvän tekemiseen ja auttamiseen niin kansainvälisesti kuin paikallisesti. Toimintavuonna pyritään myös arvioimaan ja mittaamaan tavoitteiden toteutumista.

– Jatkamme jäsenlähtöisen toiminnan vahvistamista ensi vuonna. Haluamme kuulla laajasti seurakuntalaisten ja tamperelaisten odotuksia, jotta kirkon perustehtävä tulee ymmärrettävällä tavalla lähelle arkea, sanoo yhteisen seurakuntatyön johtaja **Timo Takala**.

– Suositut Häyö- ja Aamu-kaste -tapahtumat jatkuvat. Vahvistamme edelleen myös vuorovaikutusmahdollisuuksia verkossa.

Yhteinen kirkkovaltuusto hylkäsi ostotarjouksen maakaupoista äänin 8 puolesta 32 vastaan.

Tampereen kaupunki on tehnyt ostotarjouksen seurakuntayhtymän omistamista maa-alueista. Kohteet ovat Tampereen kaupungin Pappilan kylän tila Pappila ja Messukylän kylän tila Aakkula. Niihamassa Alasjärven rannalla oleva Pappila on kooltaan noin 83 hehtaaria ja Särkijärven rannalla oleva Aakkula on noin 10 hehtaaria.

Tamperelainen seurakuntalehti Silta ilmestyy helmikuussa

Tamperelaiset saavat uuden seurakuntalehden ensi vuonna. *Silta*-niminen lehti alkaa ilmestyä 5. helmikuuta 2014.

Tampereen evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän kustantama ja julkaisema *Silta* korvaa nykyisen *Tampereen Kirkkosanomat* -lehden. Kirkkosanomi-

en viimeisen numero ilmestyy 18. joulukuuta.

Ensi vuonna *Silta*-lehteä tehdään 11 numeroa. Lehti jaetaan ilmaisjakeluna jokaiseen tamperelaistalouteen lukuun ottamatta niitä postiluukkuja, joissa on "ei mainoksia" -maininta.

Herätys!

Mustan Lampaan toimintaa uudistetaan

Mustan Lampaan tiloihin tehtiin marraskuussa terveystarkastus, jonka perusteella asunnottomien päiväkeskuksen toimintoja joudutaan uudistamaan pikaisella aikataululla. Tiloissa ei voi enää säilyttää elintarvikeavuksi tai aterianvalmistukseen käytettäviä elintarvikkeita. Toimitilat ja kylmäkalusteet eivät täytä määräyksiä. Lampaan käytössä ei ole vaadittavaa kylmäkuljetuskalustoa.

Miten Mustan Lampaan ruoka-avun käy, Tampereen seurakuntien diakoniajohtaja Matti Helin?

– Jatkossa asiakkaille jaettava elintarvikeapu hoidetaan osana RuokaNyssen toimintaa. Se täyttää kaikki vaadittavat elintarvikkeisiin liittyvät määräykset. Lampaasta siirtyy yksi työntekijä koordinoimaan ja tehostamaan RuokaNyssen ja Mustan Lampaan elintarvikeapua.

Onko muutoksilla vaikutusta muihin palveluihin?

– Samassa yhteydessä Mustan Lampaan vaatevarasto muuttuu kokeiluna tilausperusteiseksi. Kevään aikana Lampaan vaatevarasto sekä lasten ja nuorten vaatepalvelu Henkari muuttavat samoihin tiloihin Nekalaan. Mustaan Lampaaseen jää pieni vaatteiden hätäapuvarasto.

Miten apua jatkossa saa?

– Jatkossa Mustan Lampaan diakoniatyöntekijät tekevät asiakkaitensa tarpeiden mukaisesti elintarvikeapu- ja vaatetilaukset RuokaNysselle ja Henkarille.

Voivatko tamperelaiset osallistua tulevaisuudessa asunnottomien auttamiseen?

– Ilman muuta. Muutos antaa uusia mahdollisuuksia tulla mukaan tekemään hyvää. Uudet vapaaehtoiset ovat tervetulleita sekä Mustan Lampaan että Vaatepalvelun toimintaan. Vaatepalvelu ottaa myös vastaan uudenveroisia, pestyjä ja kunnollisia lasten, nuorten ja aikuisten vaatteita sekä jalkineita.

Mustan Lampaan uusien toimitilojen kartoitus on edelleen käynnissä.

Eva Wäljas

Kirkkoherra Grönberg elää kaskuissa

Vanhan Messukylän seurakunnan poikkeuksellisen pitkäaikaisen kirkkoherran **Josef Grönbergin** syntymästä on tänä vuonna tullut kuluneeksi 200 vuotta. Hänestä kerrotaan monia kaskuja, joista seuraavassa tunnetuin.

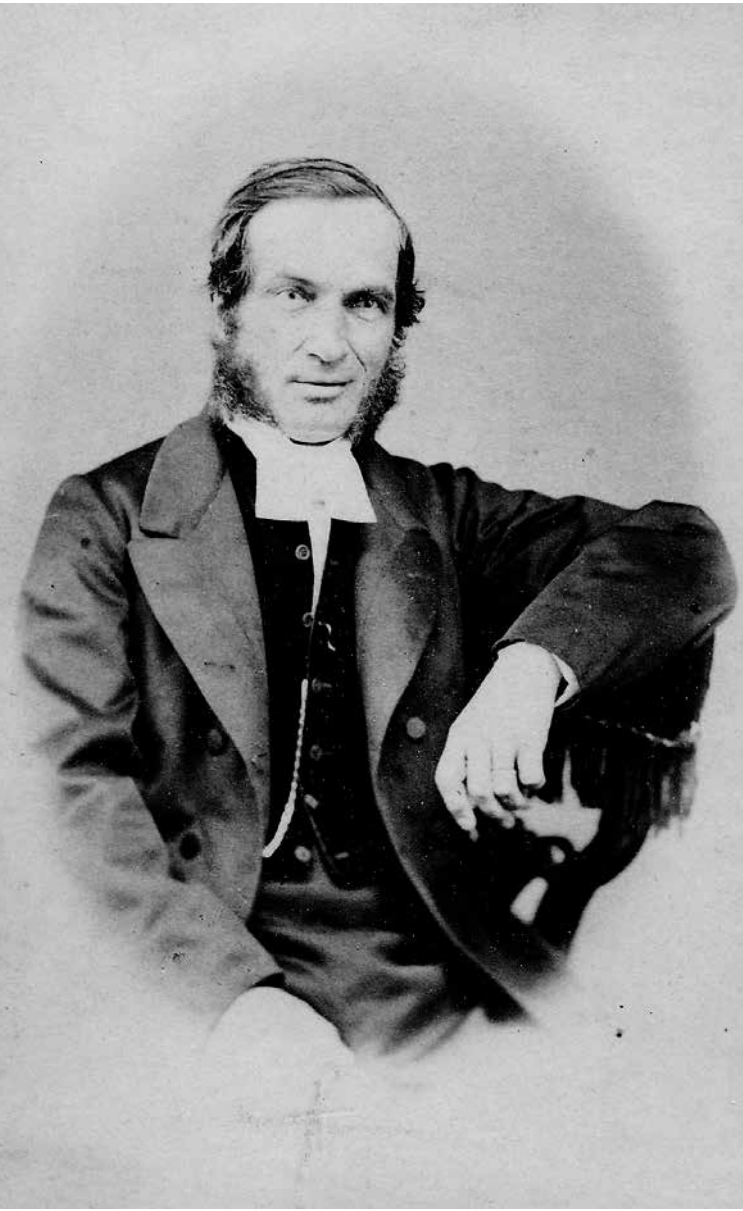
Kun hän vuonna 1861 48-vuotiaana tuli Messukylän kirkkoherraksi, pitäjän reunalle perustettu Tampereen kaupunki kuului vielä kirkollisesti Messukylän emäseurakuntaan, kuten myös Teiskon kappeliseurakunta. Kaupungin kasvaessa Tampere sai vuonna 1870 luvan erota Messukylästä.

Itsenäistyminen saattoi kuitenkin toteutua vasta kirkkoherranviran tultua avoimeksi. Koska eläkeitä ei tunnettu, virat yleensä vapautuivat vasta kuoleman kautta. Niinpä kansan kesellä kerrottiin, että Tampere erotetaan Messukylästä, kun Grönberg kuolee. Hän osoittautui kuitenkin poikkeuksellisen pitkäikäiseksi. Niin sanonta muuttui muotoon: Tampere erotetaan Messukylästä, jos Grönberg kuolee.

Juuso Mikkolasta tuli Josef Grönberg

Josef Grönberg, alun perin **Juuso Mikkola**, syntyi Venäjän valan ajan alussa 19. helmikuuta 1813 Ylöjärvellä. Hänen isänsä oli **Antti Mikkola**, Ylöjärven Mikkolan talon isäntä ja äitinsä **Riitta Katariina**, Hämeenkyrön Makkaruksen rusthollin tytär. Lapsia heillä oli 16. Pojista vain yksi jäi eloon.

Juuso lähetettiin Tampereelle ruotsia oppimaan ja sitten Porin triviaalikouluun. Opintielle lähte-

nyt muutti nimensä Josef Grönbergiksi. Hän pääsi ylioppilaaksi vuonna 1829 ja lähti yliopistoon.

Grönberg vihittiin papiksi vuonna 1835. Hän toimi aluksi apupappina Keuruulla ja Eurassa.

Vuonna 1837 hänet määrättiin Tampereelle väliajansaarnaajaksi virkapaikkanaan Tampereen Vanha kirkko, ja valittiin sitten vakinaisesti kaupunginsaarnaajaksi.

Vuonna 1841 hän avioitui Ruoveden kirkkoherran tyttären **Selma Bergrothin** kanssa. Heille syntyi 10 lasta, joista viisi varttui aikuisiksi.

Grönberg liittyi herännäisyyteen ja lukeutui myöhemmin niin sanottuun raamatulliseen suuntaan. Hän suomensi useita kirjoja, muun muassa luterilaiset tunnustuskirjat.

Messukylän kirkko oli Grönbergin saavutus

Vuonna 1858 Grönberg valittiin Messukylän kirkkoherraksi. Hän astui virkaan vuonna 1861.

Uuden kirkkoherran tehtäväksi tuli vihkiä heti Messukylän vanhan kirkon läheisyydessä uusi hautausmaa.

Yksi hänen saavutuksiaan oli vuosikymmeniä jahkailun alla olleen Messukylän uuden kirkon rakentaminen.

Josef Grönberg toimi Messukylän kirkkoherrana 42 vuotta vuosina 1861–1903.

Kun se lopulta käynnistyi, se tapahtui uskomattoman nopeasti, vaajaassa vuodessa. Kirkko vihittiin vuonna 1879. Hautausmaan se sai katveeseensa vuonna 1891. Kaupungin puolella valmistui vuonna 1879 Finlaysonin kirkko tehtaan kustantamana ja vuonna 1880 Aleksanterin kirkko.

Grönberg hoiti myös lääninrovastin tehtäviä ja toimi pappissäädyn edustajana valtiopäivillä.

Suurta muutosta hänen aikanaan merkitsi vuoden 1865 kunnallisasetus. Perustettiin myös Messukylän ja Teiskon kunnat.

Kaikki riidat päättyvät hautausmaalle

Kirkkoherra tunnettiin voimakkaana saarnamiehenä. Vihkiesään vuonna 1880 Kalevankankaan hautausmaata hän julisti: *"Tässä on teillä, tamperelaiset, se paikka, jossa ei auta advokaattien temput eikä sikunasihteerien koukut. Täällä kaikki teidän riitanne päättyvät, ei täällä ylimyksiin vedota, täällä valitsee Jumalan totuus."*

Josef Grönberg kuoli 11. tammiukuuta 1903 Messukylässä lähes 90-vuotiaana oltuaan kirkkoherrana 42 vuotta.

Niin tuli kirkkoherranvirka avoimeksi. Jo yli 40 000 asukkaan Tampere aloitti itsenäisenä seurakuntana vuonna 1904. Samalla itsenäistyi myös Teiskon kappeliseurakunta. Messukylän vanha emäseurakunta pieneni yksipappiseksi seurakunnaksi.

Jari Nurmi

Kirjoittaja on Messukylän seurakunnan kirkkoherra.

ANNA AVAIN AMMATTIIN

Kiitos, että allekirjoitit Avain ammattiin –vetoomuksen.

Yli 15.000 suomalaista allekirjoitti vetoomuksen nuorten toimeentulon puolesta. Vetoomus luovutetaan presidentti Sauli Niinistölle, jotta hän Suomen ulkopoliitiikan johtajana edistäisi kehitysmaiden nuorten mahdollisuuksia saada ammattikoulutusta ja päästä irti köyhyyden kierteestä.

TULEVA KEITTIÖMESTARI

KIRKON ULKOMAANAPU
actalliance

Tuettu ulkoministeriön kehitysyhteistyövaroin.

Syntymän ihme

Ihmisen syntymä on aina ihme. Jouluna juhlimme Jumalan syntymistä ihmiseksi. Sanotaan, että Jeesus voi syntyä myös ihmisen sydämeen. Syntyessään hän tuo tullessaan vapautta ja iloa, rauhaa ja rakkautta.

Kun Jumala loi meidät, hän antoi meille erilaisia lahjoja ja mahdollisuuden synnyttää uutta elämää. Synnyttäminen on myös vertauskuva kaikelle luovalle työlle. Luovuutta on jo sekin, että tekee valintoja ja päätöksiä oman elämänsä suhteen.

Anna-Maija Raittila, runoilija, teologi ja mystikko, on kirjoittanut runon *Alkuvedestä*:

Älä pelkää kun delfiini loiskahtaa pohjavesistä, älä pelkää omassa sydämessäsi

*Lapsen syntymäsijaa!
Älä säikähdä omaa syntymäsijaasi,
kaikkein varhaisinta,
Luojan sylivettä,
hiljaista huminaa
jossa alkusolusi uinuivat
vailla painoa,
vailla vastustuskykyään
leikkinä, delfiinin-ilona
Kristus-lapsen viisautena.*

Lapsenomaisuus ja luovuus tukahduttavat helposti. Sitä voi olla tallella aikuisellakin, mutta useimmiten piilossa. Elämä asettaa ehtoja ja rajoja, luovuudelle voi tulla esteitä. Omia tunteitaan voi ehkä tavoittaa silloin, kun kuuntelee tai katselee toisten tekemää taidetta: Noin minäkin elämän koen.

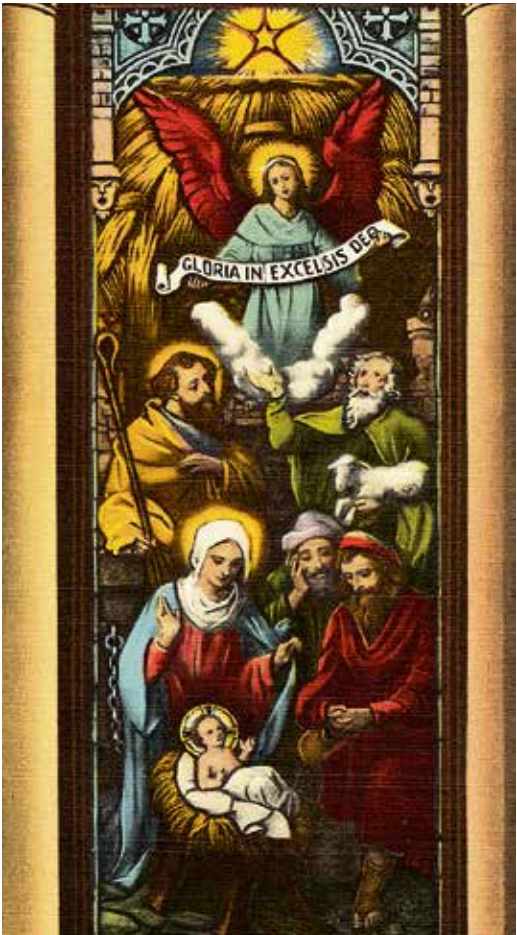
Onnellisuutta, elämäntuntua, ei voi ostaa. Onni ei tule tavaras-

ta, vaan siitä, että tuntee olevansa elossa ja tekevänsä sitä mistä pitää. Onnellisuuteen tarvitaan nöyryyttä: Minun ei tarvitse olla paras, mutta olen ainutlaatuinen ja saan nauttia siitä mitä teen.

Luovia onnenhetkiä sanotaan *flow-kokemuksiksi*. On kuin olisi virtaavan veden vauhdissa, täysin keskittyneenä tekemiseensä. Aika katoaa ja huolet kaikkoavat.

Mitä teki Jumalan-synnyttäjä, äiti-Maria, kun oli kuullut enkelten viestin siitä, että Jeesus on Vapahtaja? *"Maria kätki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut ja tutkisteli sitä"* (Lk.2:19).

On hyvä pysähtyä mietiskelemään kokemuksiaan, jäädä hetkeksi alkuveteen kellumaan. Pinnan alla syntyvät uudet ajatukset ja syvältä nousee elämäntunne.

Gloria in excelsis Deo

Kunnia Jumalalle korkeuksissa – nuo olivat ensimmäiset latinalaiset sanat, jotka opin. Kansakoulun joulukuorossa öljykriisin ja talouden laman lyödessä laineitaan opettelimme laulua *Kuului laulu enkelten*.

Kakkosääntä laulaen ja kaunistamalla ylös-alas -melodiaa ihaillen oli myös jännittävää laulaa kertosa-keessä jotain toista kieltä. Laulu vei sydämen mennessään.

Jouluun valmistautuessa katselen seinälläni olevia ja aikanani hankkimiani kolikoita Raamatun ajoilta. Ne ovat *prutaheja*, lesken ropoja. Ropo oli pienin rahayksikkö ja vastaa meidän viiden sentin rahaa.

Kaksi tällaista rahaa köyhä leski laittoi Jerusalemin temppelin viimeiseen uhriarkun "torveen" omalla lahjanaan. Kaksi tuhatta vuotta myöhemmin tarinaa kerrotaan

Tulevat pyhät

22.12. 4. adventtisunnuntai – Herran syntymä on lähellä

Millaisin mielin Jeesuksen äiti Maria mahtoi odottaa vauvansa syntymää? Odotuksen viimeiset päivät ovat yleensä raskaimmat. Unessa enkeli kehotti Joosefia antamaan lapselle nimen Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä (Matt. 1:18–24).

Me odotamme Jeesusta eniten juuri silloin, kun on vaikeaa ja raskasta. Jeesus, pyydän: Siunaa joulunviettomme. Tule itse keskellemme.

25.12. joulupäivä – Sana tuli lihaksi

Jumala on syntynyt ihmiseksi! Niin lähelle hän on meitä tullut. Kaikivaltias uskaltautui olemaan vauva. Meidän tärkeä tehtävämme on pitää huolta toisistamme ja opetella luottamaan toisten huolenpitoon. Jeesuksesta loistaa valo, armon ja totuuden loiste, joka valaisee ihmisen sydämen ja koko maailman. Valo synnyttää uutta joka hetki. (Joh.1:1–14)

26.12. tapaninpäivä – Kristuksen todistajat

Se, joka seuraa Jeesusta, voi joutua vaikeuksiin. Stefanos, suomalaisittain Tapani, oli kristikunnan ensimmäinen marttyyri. Tänäkin päivänä kristittyjä vainotaan monissa valtioissa.

Rukoilemme niiden puolesta, joita vainotaan. Jeesus lupasi antaa Pyhän Henkensä voimaksi jokaiselle, joka tunnustaa uskonsa häneen. (Luuk. 12: 8–12)

29.12. pyhä perhe

Vanha Simeon kertoi Jeesuksen olevan erityinen lapsi, merkki, jota kaikki eivät tunnusta. Hän sanoi Marialle: *"Sinun omankin sydämesi läpi on miekka käyvä"*. (Luuk. 2:33–40) Jokainen lapsi aiheuttaa äidilleen huolta. Jeesus oli syntynyt merkiksi armosta. Mutta täyttääkseen tehtävänsä hän joutui kärsimään paljon.

Katso seuraavat pyhät: www.tampereenseurakunnat.fi/hengen_ravintoa

Helmi

Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valon. Niille, jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus. Sillä lapsi on syntynyt meille, poika on annettu meille. Hänen nimensä on Ihmeellinen Neuvontuoja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhan Ruhtinas.

(Jes. 9: 1–6)

Heviä Joulua jyrää Lielahdessa

– **Laulakaa bändi** suohon, nuotin vieressä on runsaasti tilaa, vit-sailee Harjun seurakunnan rokkipappi **Tarvo Laakso**, joka laulattaa osallistujilla Kauneimpia joululauluja perjantaina 20. joulukuuta kello 19 Lielahden kirkossa.

Heviä Joulua -laulutilaisuuden ja konsertin musiikista vastaa Laakson perhebändi Starwar, jossa esiintyvät rokkipapin ohella hänen vaimonsa **Marja Laakso** sekä heidän poikansa **Severi** ja **Juuso Laakso**. Kolmas poika **Emil Laak-**

so huolehtii konsertin äänentoistosta.

– Joululauluja lauletaan rockbiitin ja heviriffien säestyksellä. Vä-lillä volyyymi voi jopa nousta niin, että pienimmillä olisi hyvä olla kuulosuojaimet päässä. Osallistujat saavat päättää, ovatko kyseessä kauneimmat vai kauheimmat joululaulut, kuvailee Tarvo Laakso pilke silmäkulmassa.

Suuren suosion saanut Heviä Joulua -tilaisuus järjestetään jo viidettä kertaa.

Laakson perheellä on toinenkin yhtye, Tunturipelimannit, joka konsertoi lauantaina 28. joulukuuta kello 18 Lielahden kirkossa.

– Olemme soittaneet hengellistä musiikkia tässä kokoonpanossa kymmenisen vuotta, kertoo Tarvo Laakso.

Heviä Joulua järjestettiin Härmälän kirkossa jo alkukuusta. Starwar nousee lavalle myös 20.12. kello 19 Lielahden kirkossa.

Hannu Juvola

Jani Huusikallio

Tampereen seurakuntien joulunajan konsertit ja Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet

löytyvät Tampereen Kirkkosanomien edellisen numeron (KS 4.12.2014) joululiitteestä sekä verkosta: www.tampereenseurakunnat.fi/kirkko_tampereella/joulunaika.

Jani Huusikallio

Loppiaiseen laskeudutaan mieskuorojen laulun myötä

Loppiaisaattona tunnelmoidaan kahden mieskuoron konsertissa, kun Tampereen Tekniikan Laulajat järjestävät konsertin sunnuntaina 5. tammikuuta kello 16 Messukylän kirkossa.

Esiintyjävieraisiksi saapuvat Turun Tekniikan Laulu -kuoro sekä turkulaisista koostuva kvartetti Non Troppo Bene.

– Olemme tehneet yhteistyötä sekä Turun Tekniikan Laulun että Helsingin Liikennelaitoksen Mieslaulajien kanssa jo 1960-luvulta lähtien. Yleensä olemme järjestäneet joulu- ja kevätkonsertteja, mutta nyt päädyimme lop-

piisaaton konserttiin. Helsinki ei päässyt mukaan tällä kerralla, kertoo **Aila Piiparinen**, joka johtaa Tampereen Tekniikan Laulajat -kuoroa.

Konsertin ohjelma sisältää sekä kotimaisia että ulkomaisia joululauluja sekä perinteistä hengellistä musiikkia. Säveltäjäniminä ovat muun muassa Ludwig van Beethoven ja Georg Friedrich Händel.

Turun Tekniikan Laulu -kuoroa johtaa **Pekka Salminen**. Konsertin säestyksestä ja urkusooloista vastaa **Katariina Vuorinen**.

Konserttiohjelma maksaa 10 euroa.

Metallinen joululaulukiertue käy koko ajan suosituimmaksi

Metallimuusikoiden Raskasta Joulua -kiertue liittyi tänä vuonna Suomen Lähetysseuran kanssa. Konserttiyleisö voi laittaa roposensa Kauneimpien joululaulujen keräyslippaaseen.

– Kehitysvammaisten auttaminen on tärkeä asia. Se koskettaa tällaista ihmistä, jolla on omiakin lapsia, Nightwish-basisti ja laulaja **Marco Hietala** aprikoi.

Hän myöntää, että joidenkin muusikoiden parissa lähtö kirkolliseen kelkkaan on vähintään herättänyt ihmetystä.

– Itse en ajattele niin raadollisesti.

Tuottaja ja Raskasta Joulua -yhtyeen kitaristi **Erkka Korhonen** kertoo kommenttien olleen pääasiassa myönteisiä.

– Odotimme enemmän kritiikkiä, koska yhteistyö voi olla aikamoinen yllätys monille. Kun puhumme konserteissa yhteistyöstä, huomaamme yleisön arvostavan sitä.

Tämä kiertue on ihan hypeä

Kiertue on kulkenut kuin juna, joka pysähtyy ennen Tamperetta 22 paikkakunnalla. Hietala on ollut mukana useimmilla pysäkeillä. Jo yhdeksättä kertaa järjestettävän kiertueen solistikattaukseen on uusimpana tullut Voice of Finlandista tuttu **Antti Railio**.

Matka on tänä vuonna todistanut suosionsa, ja listaan on suuren kysynnän vuoksi lisätty pari esiintymiskertaa. Tampereelle 21. joulukuuta sovittiin kello 19 keikan lisäksi esiintyminen kello 15.

– Aivan mahtavasti on sujunut, aikamoista hypeä, iloitsee yksi solisteista, **Juha-Pekka ”JP” Leppäluoto**.

Häntä on viime ajat työllistänyt Musiikkiteatteri Palatsin *Queen*-musikaali. Raskasta Joulua -kiertueella hän on mukana jo kahdeksatta kertaa.

– Meininki on kyllä aina mahtava, mutta nyt ollaan tekemässä tästä traditiota, joka on muutakin kuin pelkkää perinteisten joululaulujen toistamista.

Rumba.fi kirjoitti joulun olevan

musikon rahasampo.

– Tottahan se on, mitä tuota kiel-

tämään, Leppäluoto nauraa.

– Erittäin hyvä, että rahaa menee

hyväntekeväisyyteen.

Korhonenkin intoilee kiertueen

menneen loistavasti:

– Vastaanotto on ollut todella in-

nostunut. Vauhti on ollut tiheä ja jo-

pa hieman väsyttävä.

Hän kiittelee yleisöä hyvän asian

tukemisesta: keräyslippaat ovat täyt-

tyneet kiitettävästi.

Tiivis tunnelma ja uutta särmää

Hietalan mielestä tällaiselle perin-

teelle on tilausta.

– Keikoilla näkee jo isovanhempia

ja kokonaisia perheitä, jotka ovat tot-

tuneet kuuntelemaan tätä musiikkia.

Tunnettuna muusikkona hänen ei tarvitse kerätä itselleen mainetta joulukiertueen avulla. Julkisuus saat-taa päinvastoin auttaa tuomaan esille kiertuetta ja vammaisten asiaa.

Tunnelma joululaulukeikoilla on hänen mielestään ollut tavallista tiiviimpi ja rennompia.

– Tämän porukan kanssa on tosi lystiä. Pikkasen tässä on myös itseironian makua, vaikka musiikki tehdäänkin niin pieteetillä kuin pystytään.

Leppäluoto laulaa konserteissa useita kimpplauluja, kuten *Iloutu-nen* ja *Pieni Rumpali*.

– Takuuvarmasti laulan omat herkäät joulubiisit, *Konstan joululau-lun* ja *Tontun*. Rempseä *Nisse-Polkka* ja *Petteri Punakuono* ovat hyvää vastapainoa omille synkistelyille.

– Koska olen ainoa baritoni, minulle on langennut mollivoittoinen osa, mutta teen sen mielelläni.

Hän huomauttaa, ettei Raskasta Joulua -musiikkia ole alun perinkään ryhdytty tekemään siitä, missä rima on matalin. Sen sijaan lauluihin on ryhdytty hakemaan uutta särmää, minkä tehon on huomannut yleisön reaktioistakin.

– Kun tätä tehdään vilpittömästi ja tosissaan, ihmiset huomaavat sen.

Heviä ei lähdetä tuputtamaan.

– Ennemmin liittäisin tähän sanan mahtipontisuus, ja meidän orkesterista löytyy mielettömän paljon nyanseja.

Jenny Rosalin / North Entertainment

Suomi-neito ylistää tanssien

Rovaniemeltä kotoisin oleva **Saara Taina** valmistui tanssijaksi australialaisesta luovien alojen koulusta. Sen jälkeen hän muutti Kaliforniaan raamattukouluun opiskelemaan, miten tanssia voi käyttää Jumalan palvelemiseen.

Tammikuussa 2009 **Saara Taina** näki näyn, jossa Suomi-neito irtosi kartalta ja alkoi ylistää Luojaansa tanssien. Samalla neito rohkaisi myös muita kansoja ylistystanssiin.

- Herra itse on antanut meille kehon. Enää ei tarvitse pelätä tai hävetä tanssia seurakunnassa, rohkaisee Saara Taina.

- Jokaisella meistä on jotain erityistä, jonka voimme antaa Juma-

lan käyttöön. Jumala ansaitsee, että otamme kaiken luovuuden käyttöön myös rukouksessa ja ylistyksessä.

Taina kertoo, miten monet ovat saaneet kokea Jumalan läsnäolon ja ihmeellisen parantavan voiman ylistystanssin kautta.

Hän on kiertänyt eri puolilla maailmaa tanssimassa ja opettamassa, hän on eräänlainen ylistystanssin lähettiläs.

Kalifornialaisessa seurakunnassaan hänellä on tanssien julistava ja ylistävä ryhmä. Hän on myös kirjoittanut kaksi kirjaa ylistystanssista. Näistä *Tanssiva morsian* on saatavana suomeksi.

Koulutuksissaan Taina opettaa

tanssin raamatullisista juurista ja auttaa tavallisia tanssista kiinnostuneita seurakuntalaisia vapautumaan Jumalan läsnäoloon ja ylistykseen kehon liikkeiden ja tanssin kautta.

Saara Taina opettaa 4.1. 2014 kello 12–18 Seurakuntien talon Näsin salissa. Tilaisuuden järjestävät Kansan Raamattuseuran Rukouksen talo ja Tampereen seurakuntien Uusi Verso.

Lisätietoja:
www.rukouksentalo.fi

Saara Taina opettaa ylistystanssia 4. tammikuuta Seurakuntien talossa.

Saara Tainan kuva-arkisto

Monen mukana olijan musiikista löytyy muutenkin elementtejä klassisesta musiikista.

Levy myynyt jo kultamäärän

Marraskuun alussa julkaistulle kolmannelle kiertuelevylle on uusittu versioita, solistikattausta ja stemmoja. Levy on jo myynyt kultaa eli yli 10 000 kappaletta.

Musiikkivideon kappale on **Pekka Simojoen Tulkoon joulu**. Sen J-P esitti jo 1990-luvun puolivälissä Ylivieskassa kirkossa.

- Se on mahtava. Hänestä minulla on aina ollut kuva vahvasta sanoittajasta. Hän itse oli ollut aika liikuttunut, kun oli kuullut tämän version.

Tampereella solisteina esiintyvät Hietalan ja Leppäluodon lisäksi **Jarkko Ahola** ja **Kimmo Blom**. Millaisia biisejä on luvassa?

- Setissä on 21 joululaulua, sekä perinteisiä että muutama uudempi. Hiljaiset tunnelmahetket ovat todellakin hiljaisia, ja välillä mennään todella isosti. Kappaleiden tempoissa on myös paljon vaihtelua, Korhonen kertoo.

- Musiikin luonteen vuoksi olemme satsanneet paljon siihen, että äänentoisto on huippuluokkaa ja kuulostaa miellyttävältä.

Asta Kettunen

www.raskastajoulua.com
Mitkä ovat Hietalan ja Leppäluodon lempijoululaulut:
www.tampereenkirkkosanomat.fi

Hannu Jukola

Joka aamu on armo uus, laulavat itseään ”ylikypsiksi” kutsuvat Tammenlehväkeskuksen asukkaat ja kuntoutujat. Kuvassa ovat Aili Järvinen, Matti Flinkkilä, Helinä Hakanen, Aune Viljanen, Anita Sannamo ja Hilka Viljamaa.

Virret vievät tuttuun aikaan lapsuuden

Kiitos sulle, Jumalani... kaikuu iloisena Tammenlehvän Viinikka-huoneessa. ToiveVirret kuuluvat kirkkaina.

- Laulutuokiot alkoivat, kun kuulin käytävillä tuttuja lauluja lapsuudesta. Virisi ajatus kokoon-tua yhdessä laulamaan, kertoo Kalevan seurakunnan diakoni **Päivi Löytty**.

- Tutut sävelet vievät varmasti muistoihin.

- Myös hengelliset laulut ovat tärkeitä, lisää vapaaehtoinen **Anni Luokkala**.

- Tuntuu rakkaalta, kun sävel koskettaa, sanoo **Tuulikki Systä**.

Pianolla säestää Kalevan seurakunnan vapaaehtoinen **Kirsi Jokinen**, joka on ollut mukana alusta saakka. Hänelle mieluisa on virsi 125, *Kosketa minua, Henki*.

- **Marja-Liisa Laaksonen** on useasti tukenut toimintaamme laulullaan. Muitakin vapaaehtoisia käy, Löytty kehuu.

Virsikirja on elämän aarre

- Melkein kaikki laulavat, tai ainakin ajattelevat laulua, sanoo **Maija Eerola**, vapaaehtoisia hänkin.

Hän kertoo toivelaulukseen 402, *En tehdä hyvää voisi*.

- Vanhemmillani ja sillä ikäpol-

vella virsikirja oli käytössä enemmän kuin Raamattu. Virsikirja on aarre, jossa on kaikki eteemme tuleva elämä.

- Lyyli Luukko** toivoo virttä numero 42, *On Jeesus nimi ihanin*. Se on vuodelta 1779:

- Virsi tuli tutuksi kotona ja Nuorten Kristillisen Yhdistyksen kuorossa.

Tauno Järvisen mielestä olisi vuoro numeron 600, *Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan*. Hän tietää sen olevan tärkeä erityisesti sotaveteraaneille. **Helinä Hakaselle** 383, *Nyt ylös vuoriin tiellä*, on muisto kansakoulusta. Isä ja äitikin lauloivat paljon.

Samoilla jäljillä on **Tauno Kairesalo**: Laulutuokio vie äidin luo.

- Laulaa pitää, oli ääni mikä hyvänsä. Sanat ovat tärkeitä, tähdentää **Aili Järvinen**.

Laulajat ovat kokoontuneet virsien pariin kerran kuukaudessa jo kahden vuoden ajan. 856 virren saaliiseen on vielä pitkä matka. Kesällä voitaisiin kokoontua vaikka joka viikko.

Lue lisää:
www.tampereenkirkkosanomat.fi

Asta Kettunen

Radio, tv ja netti

Tuomiokirkon jumalanpalvelus radiossa

Tampereen tuomiokirkon loppiaisen jumalanpalveluksen voi kuunnella suorana lähetyksenä maanantaina 6. tammikuuta Radio Moreenissa kello 10 taajuuksilla 98,4 ja 101,5 MHz.

Sunnuntain jumalanpalvelukset lähetetään jälleen suorana 12. tammikuuta lähtien.

Jouluradio soi tammikuulle asti

Jouluradio soittaa tauotta joulumusiikkia loppiaiseen saakka. **Hoosianna**-hymnistä soi uusi versio, jonka on sovittanut **Kerkko Koskinen**. Kappaleen esittää Kerkko Koskinen Kollektiivi.

Hoosiannasta on julkaistu myös musiikkivideo, joka on nähtävissä Jouluradion Youtube-kanavalla. Sen on ohjannut ja käsikirjoittanut teatteriohjaaja ja toimittaja **Susanna Kuparinen**.

Jouluradio on mainokseton radiokanava, joka kuuluu Tampereella analogisella taajudella 101,6 MHz Apple- ja Android-laitteilla.

Kanavaa voi kuunnella ilmaisen Tuneln-applikaation kautta. Kaikki kanavat löytyvät myös nettisivuilta www.jouluradio.fi.

Uudenvuodenaaton Tuomasmessu radiossa

Tampereen seurakuntien uudenvuodenaaton Tuomasmessu lähetetään YLE Radio1:ssä loppiaisenä 6. tammikuuta kello 10.

Isä–poika -leiri Ylen Elävässä arkistossa

Tampereen seurakuntien isä–poika -leiristä vuodelta 1979 on tehty artikkeli YLE:n elävään arkistoon.

Ohjelma näyttää isien ja poikien laatuaikaa Valkeekiven lahden rannoilta Ylöjärveltä. Täysin ilman naisia ei sentään tarvinnut olla: vastarannalla pidettiin äitien ja tyttärien leiriä, jolla piti tietysti käydä vieraillemassa.

Ohjelma löytyy verkosta osoitteesta: http://yle.fi/elavaarkisto/artikkelit/isien_ja_poikien_leiri_valkeekiven_rannoilla_100654.html#media=100649

Rakkautta adventinaikaan

Tampereen seurakuntien Hääyön 11.12.13 kuvagalleria löytyy osoitteesta: <http://viestinta.tampereenseurakunnat.fi/galleria/haayo111213/> Kuvat on ottanut seurakuntien viestintäpalveluiden valokuvaaja **Hannu Jukola**.

Lähde mobiilimatkalle

Lasten kirkkoreitille, Tuomiokirkkoon ja Kalevankankaan hautausmaalle pääsee seikkailemaan osoitteesta www.tampereenseurakunnat.fi/kirkko_tampereella/uutiset_ja_media/mobiilipalvelut.

Pirjo Turunen saattaa kuulijat aaton tunnelmiin

Jouluaaton musiikkihartaus

Aleksanterin kirkossa kello 15 on sanan ja musiikin juhlaa: Oopperalaulajatar, mezzosopraano **Pirjo**

Oopperalaulajatar Pirjo Turunen esiintyy jouluaaton musiikkihartaudessa kello 15 Aleksanterin kirkossa.

jo Turunen saattaa kuulijat vaapahtajan syntymän ihmeeseen tuttujen, koskettavien joululaulujen myötä.

Armoitettu sanataiteilija ja saarnamies, pastori **Reijo Ylimys** vastaa puheesta. Urkurina, kanttorina ja pianosäestäjänä on **San-na Toivola**.

Hartaudessa kuullaan muun muassa *Ave Maria*, *Konsta Jylhän joululaulu* ja monta muuta rakastettua laulua kuten *Varpunen jouluaamuna*, *En etsi valtaa loistoa* ja *Oi jouluyö*.

Reijo Ylimys toivottaa tampere-laiset tervetulleiksi ottamaan joulu vastaan kiireettömästi ja hyvillä mielin.

- Odotus, puuhut, valmistelu kuuluvat asiaan, virittävät oikeaa tunnelmaa. Mutta niin vähän on oikeasti tarpeellista, välttämätöntä vielä vähemmän: Kristuksen suloinen tuoksu. On aika, aika on antaa joulun tulla.

Koulutus antaa kielen ja tulevaisu

Hosainan kuurojenkoulu Etiopiassa tarjoaa kuuroille lapsille mahdollisuuden koulutukseen ja itsenäiseen elämään.

Suomen Lähetysseuran tukema koulu on toiminut jo reilut 30 vuotta. Vaikka kuurojen asema on edelleen heikko, tietoisuus kuuroudesta ja vammaisuudesta lisääntyy pikkuhiljaa.

Kuurouteen ja vammaisuuteen liittyy edelleen paljon vanhoja uskomuksia Etiopiassa.

– Varsinkin maaseudulla uskotaan, että kuuro lapsi on Jumalan langettama rangaistus jostakin vanhempien pahasta teosta. Kuuroa lasta saatetaan piilotella majannurkassa tai hänet määrätään perheen karjan paimeneksi, kertoo Suomen Lähetysseuran työntekijä **Heidi Majuri**, joka on toiminut kampaamon ja tekstiilitöiden opettajana Hosainan kuurojenkoulussa kymmenisen vuotta. Lisäksi hän toimii kummitöiden yhdyshenkilönä Hosainassa. Majuri ei lakkaa hämmästelemästä muutosta, joka koulun aloitavissa lapsissa tapahtuu muutaman kuukauden aikana.

– Kun kuuro lapsi pääsee kouluun, oppii viittomat ja saa itselleen oman kielen, muutos on suoranainen ihme. Lapsen itsetunto koheenee, kun hän tapaa muita kuuroja ja

pystyy kommunikoimaan muiden ihmisten kanssa. On suuri asia, kun ymmärtää, ettei ole ainoa ihminen maailmassa vammansa kanssa, vaan saa vertaistukea toisilta kuuroilta.

Heidi Majuri on huomannut, että myös perheille kuuron lapsen koulun pääseminen on suuri helpotus.

– Lapsi saa mahdollisuuden hyvään elämään. Hän saa ammatin ja hänestä tulee yhteiskunnan jäsen. Hänet hyväksytään yhteisön jäseneksi.

Perusopetusta ja ammattikoulutusta

Hosainan kuurojenkoulussa opiskelee tällä hetkellä reilut 200 lasta ja nuorta. Oppilaita tulee kouluun ympäri maata. Koulu on sisäoppilaitos eli lapset asuvat koulun asuntoloissa kouluvuoden ajan.

Vaikka koulua hallinnoi evankelinen kirkko, kouluun otetaan oppilaita myös ortodoksi- ja muslimiperheistä.

Nuorimmat ovat esikoululaisia ja opetusta annetaan kymmenenteen luokkaan saakka. Oppilaat saavat myös ammatillista koulutusta, sillä koulussa toimivat puutyö-, metalli- ja tekstiilipajat sekä parturi-kampaamokoulu. Moni koulun oppilaista on jatkanut opiskelua myös yliopistossa.

– Jo kolmessa viikossa pienet esikoululaiset ovat oppineet viitto-

maan oman nimensä, hämmästelee Lähetysseuran harjoittelija **Suna Önder**, joka toimii esikoululaisen apuopettajana.

Viittomien, kirjainten ja numeroiden opettelemisen lisäksi esikoululaisille opetetaan kädentaitoja käsitöiden ja piirtämisen avulla. Viittomien opiskelun takia sorminäppäryys on kuuroille erityisen tärkeää.

– Lisäksi lapset harjoittelevat sosiaalisia taitoja ja leikkejä. Etiopialaisessa kulttuurissa leikkiminen ei ole yleistä, kertoo Heidi Majuri.

Liikuntatunneilla hypätään naurua sekä pelataan kori- ja jalkapalloa. Pelit ovat suosittuja ajanvietettä myös vapaa-aikana.

Suurin haaste on kiristytävä talous

Hosainan kuurojenkoulun omistaa Etiopian evankelinen ja luterilainen Mekane Yesus -kirkko. Ilman ulkopuolisia rahoittajia ja valtiota kirkko ei kuitenkaan pysty huolehtimaan koulun toiminnasta. Sekä Suomen Lähetysseura että saksalainen lähetysjärjestö Cristoffel Blinden Missi on ovat koulun suurimpia rahoittajia.

Suurin rahoittaja eli Ruotsin evankelis-luterilainen kirkko joutui lopettamaan tukensa, koska Mekane Yesus -kirkko halusi lopettaa yhteistyön Ruotsin kirkon kanssa. Se ei

voinut hyväksyä Ruotsin kirkon päätöstä ryhtyä vihkimään samaa sukupuolta olevia pareja.

Koulun taloutta uhkaa ensi vuonna noin 1,3 miljoonan birrin eli noin 52 000 euron lovi.

– Koulun suurimmat haasteet ovat tällä hetkellä kieltämättä taloudellisia. Hinnat nousevat jatkuvasti ja myös opettajien palkkoja tulisi nostaa, kertoo koulun rehtori **Tadesse Gainore**.

Koulussa on tällä hetkellä 24 opettajaa, joista 7 on valtion palkkaamia.

Koulu ahkeroi omia tuloja

Noin viidennes koulun tuloista kertyy tällä hetkellä omista tuloista. Puutyö- ja metalliverstaissa valmistetaan huonekaluja ja metallitöitä myyntiin. Myös laudat ovat hyvä tulonlähde, sillä koulu omistaa myös Hosainan alueen ainoan sahan. Kampaamo yrittää saada asiakkaita paikkakunnan asukkaista.

Koulun pelloilla kasvatetaan heinää ja ruista, joiden myynnistä saadaan tuloja. Hiljattain istutettiin 60 omenapuuntaimea, jotka alkavat tuottaa satoa noin kolmen vuoden päästä. Ruuanvalmistuksessa tarvittavat polttopuut saadaan koulun alueelta.

Kahvila-ravintolan palveluja

Ensimmäistä luokkaa käyvä Betlehem-tytystyöntekijä ja opettaja Heidi Majuri kysy

markkinoidaan erityisesti hääseurueille. Luentosalia vuokrataan juhliin ja tilaisuuksiin.

– Yritämme koko ajan hankkia uusia tulonlähteitä. Uusin ajatus on hankkia koululle mylly, jossa paikkakunnan ihmiset voisivat jauhat-
taa viljansa, ideoi rehtori.

Tiukasta taloustilanteesta huolimatta rehtori Tadesse Gainore jak-saa uskoa tulevaisuuteen.

– Toivon ja luotan siihen, että nykyiset yhteistyökumppanit säilyvät ja suomalaiset kristityt tukevat työ-

Viittomien, kirjainten ja numeroiden opettelemisen lisäksi pienille koululaisille opetetaan kädentaitoja käsitöiden ja piirtämisen avulla. Lisäksi lapset harjoittelevat sosiaalisia taitoja ja leikkejä. Kuvassa on ekaluokkalaista opettajansa Tsaganeshin ympärillä.

uuden

tö haaveilee opettajan ammatista. Lähelee tytön kuulumisia.

tämme edelleen Suomen Lähetysseuran kautta.
Rehtorin mielestä parasta hänen työssään ovat lapset.
– On suuri ilonaihe, että kuurot lapset pääsevät kouluun, leikkivät ja oppivat asioita. On myös hienoa nähdä, kuinka onnellisia ja iloisia vanhemmat ovat, kun heidän lastensa tulevaisuus näyttää valoisalta, hymyilee Tadesse Gainore.

Aukeaman jutut
Kirsi Airikka

Julia Leppänen

”Täällä olemme turvassa”

– Olemme onnellisia, koska täällä voimme olla yhdessä ja olemme turvassa. Täällä on paljon isiä ja äitejä, jotka pitävät meistä huolta, miettii kuudesluokkalainen **Workenesh**, joka pääsi Hosainan kuurojenkouluun kolmen sisaruksensa kanssa kolmisen vuotta sitten.

Samassa koulussa opiskelevat myös hänen sisarensa, viidesluokkalainen **Serkadis**, ensimmäistä luokkaa käyvä pikkuveli **Haymanot** ja kuudesluokkalainen isovelji **Yelekal**.

Sisarusten kouluuntuloa edelsi järkyttävä murhenäytelmä, joka tapahtui Gondarissa, ortodoksi-perheen kotikaupungissa kymmenisen vuotta sitten. Ensin surmattiin perheen isä ja vähän myöhemmin myös äiti. Molemmat ammuttiin lasten silmien edessä.

– Syynä oli verikosto. Isoisämme oli tehnyt jotakin ja kostoksi vanhempamme tapettiin.

– Haymanot oli tuolloin vauva eikä muista tapahtumista mitään. Hän oli sidottuna liinalla äidin selkään, kun mies ampui raskaana olevaa äitiämme päähän, kertoo Workenesh murheellisenä.

Perheen kuopukselle ei ole kerrottu tapahtuneesta. Perheessä on kaikkiaan yhdeksän lasta, joista kolme on ollut syntymästään lähtien

Julia Leppänen

kuuroja. Serkadis menetti kuulonsa järkytyksestä tapahtuman jälkeen.

Äidin kuoleman jälkeen lapset pääsivät katoliseen orpokotiin poliisin ja enonsa saattelemina. Apuun riensi Etiopiassa asuva hollantilainen pariskunta, joka on kustantanut lasten asumisen orpokodissa. Heidän ansiostaan si-

sarukset pääsivät myös Hosainan kuurojenkouluun.

Sisarusparvi on hajonnut. Vain yksi kuuleva veli pitää yhteyttä Hosainassa oleviin sisaruksiinsa.

– Kesälomaksi palaamme orpokotiin, jossa voimme asua 18-vuotiaiksi. Sen jälkeen tulevaisuus on avoin, kertoo Workenesh, joka ha-

Serkadis (vas.), Workenesh, Yelekal ja Haymanot pääsivät Hosainan kuurojenkouluun perhettä kohdanneen murhenäytelmän jälkeen. Lasten molemmat vanhemmat surmattiin lasten silmien edessä.

luaisi aikuisena myyjäksi tai kamppaajaksi.

Ryhdy kummiksi!

Suomen Lähetysseuran kummit ovat edistäneet lasten hyvinvointia jo vuodesta 1988 alkaen. Lähetysseura tekee kummityötä tällä hetkellä 15 maassa.

Köyhyys on suurin syy lasten koulutuksen puutteeseen. Samalla koulutus on kuitenkin yksi tehokkaimmista keinoista vähentää köyhyyttä. Viime vuonna noin

400 kummioppilasta suoritti lukiotä vastaan opinnnot tai valmistui ammattiin.

Tuhannet kummitukea saaneet, entiset kummilapset toimivat nyt koulutettuina omissa ammateissaan. Kummien avulla he ovat löytäneet tien parempaan tulevaisuuteen.

Lähetysseura etsii kummeja

yhä uusille kummilapsille. Lapsia autetaan ryhmäkohtaisesti: tuki jakautuu tasapuolisesti kaikkien kummitukea saavien lasten kesken ja yhteisöä kunnioittaen.

Etiopiassa kummit tukevat Hosainan kuurojenkoulun oppilaita sekä Dessien, Kombolchan ja Woldiyan aids-orpojen sijoitusperheitä ja toimintakeskuksia.

Lisätietoja: www.suomenlahetysseura.fi/kummit, sähköpostitse: kummit@suomenlahetysseura.fi

Katso Hosainan kuurojenkoulun oppilaiden tervehdys ja *Jouluyö, juhlayö* -video: www.tampereenkirkkosanomamat.fi

Opettajat tekevät etsivää työtä

Kuurojen ihmisten asema on edelleen heikko Etiopiassa, sillä vain noin kolme prosenttia kuuroista lapsista pääsee tällä hetkellä kouluun.

Suomen Lähetysseura saa Suomen valtion kehitysyhteistyövaroja kuurojen opetuksen kehittämistyöhön. Työstä vastaavat lähetystyöntekijät **Mirja Himanen** ja **Mekonnen Mulat**.

Aviopari kouluttaa opettajia ja kannustaa heitä perustamaan luokkia kuuroille lapsille valtion

kouluihin. Myös opetusmateriaalin valmistaminen kuuluu heidän tehtäviinsä.

– Kuurojen asema ja tietoisuus ovat parantuneet, mutta työtä on edelleen paljon. Opettajat joutuvat tekemään etsivää työtä ja kiertävät kylissä, jotta perheet antaisivat kuuron lapsensa kouluun, kertoo Mirja Himanen, joka aloitti työnä Etiopiassa vuonna 1985.

Mekonnen Mulat kiittää, että valtio on viime vuosina tullut mukaan vammaistyyöhön. Aiemmin

kuurojen asemaa on parantanut vain kirkon diakoniatyö.

– Valtion tavoitteena on saada kaikki lapset kouluun. Se näyttää hienolta paperilla, mutta se vaatii vielä paljon työtä. Lain mukaan vammaisten lasten olisi päästävä kouluun, mutta usein asenteet ovat vielä esteenä sen toteutumiselle.

Mulatin mukaan väestönkasvu on yksi suurimpia haasteita.

– Väestön määrä kasvaa nopeasti ja myös kuurojen määrä lisääntyy. Syitä on useita. Varsinkin maa-

seudulla on vielä heikot terveyspalvelut, mikä lisää kuuroutumista, miettii Mekonnen Mulat.

Lasten edistyminen koskettaa opettajaa

Opettaja **Alemitu Zaude** osallistui Mirja Himasen ja Mekonnen Mulatin pitämälle kurssille 28 muun opettajan kanssa lokakuussa Hosainan kuurojenkoululla.

– Olen ottanut omalle luokalleni kuuroja oppilaita. Minua on todella koskettanut, kun olen nähnyt, miten he alkavat kehittyä kouluun päästyään. Kun lapset saavat oman kielen, he voivat saavuttaa saman kuin kuulevatkin.

Nuori nainen on yhä kiinnostuneempi erityisopettajan työstä.

– Voisin tehdä paljon enemmän, jos saisin työparikseni toisen opettajan. Nyt teen sen, minkä yksi ihminen voi, miettii opettaja, joka on jopa tarjonnut pitkstä matkasta tulleille oppilailleen ruokaa omassa kodissaan.

Mirja Himasesta on hienoa, että kyläkoulujen opettajista voi muodostua tärkeitä tuki-ihmisiä ja ymmärtäjiä alueen kuuroille lapsille.

– Rakkautta, välittämistä ja huolenpitoa yritämme juuri korostaa opettajille näillä kursseilla, miettii Mirja Himanen.

Julia Leppänen

Suomen Lähetysseura saa Suomen valtion kehitysyhteistyövaroja kuurojen opetuksen kehittämistyöhön Etiopiassa. Opettaja Alemitu Zaude (keskellä) osallistui kurssille, jossa kouluttajana toimi lähetystyöntekijä Mirja Himanen.

Leena Waismaa

Nuoret ovat ihania joka puolella maailmaa! Pisey, Voneath ja Tida Kambodzhin luterilaisesta kirkosta.

Uudenvuodenaaton Tuomasmessu katsoo tulevaan

Uudenvuodenaaton Tuomasmessu kääntää katseen tulevaan ja edistää sanoman viemistä uusille ihmisille.

– Vuoden taite herättää ajatuksia taakse jääneestä. Samalla katse kääntyy tulevaan: edessä oleva vuosi sisältää paljon suunnitelmia, mutta väistämättä myös runsaasti epävarmuutta, pohtii yhteisen seurakuntatyön johtaja **Timo Takala**, joka saarnaa Tuomasmessussa.

– Messussa tuomme elämän kaikkineen Jumalan eteen. Pyydämme yhdessä viisautta ja Siunausta elämään, jota emme voi hallita. Pettymysten ja epäonnistumisten keskellä tulee vahvasti esiin armon merkitys. Aina voi aloittaa alusta.

Messun teemana on ”Häikäisevän kirkas salaisuus”.

– Jumalan todellisuus on syvintä valoa. Paljon Jumalasta jää meille salaisuudek-

si, joka kuitenkin kokemuk- sen kautta tukee arkea.

Kolehti kerätään lähetystyön tukemiseen Mekong-joen alueella. Suomen Lähetysseura toimii Mekongin alueella yhteistyös- sä Thaimaan luterilaisen ja Kambodzhin luterilaisen kirkon kanssa.

– Molemmat kirkot julistavat evankeliumin sano- maa uusien ihmisten jou- kossa, sillä näissä mais- sa on toistaiseksi hyvin

vähän kristittyjä, kertoo lähetystyöntekijä **Leena Waismaa**, joka on Tuomas- messun nimikkolähetäjä.

Kambodzhassa kirkko toimii erityisesti nuorten ja lasten parissa.

– Suurin osa nuorista tulee hyvin vaatimattomis- ta olosuhteista maaseudul- ta. Kirkko tarjoaa opiske- lun mahdollistavan edul- lisen opiskelija-asutolan pääkaupungissa sekä tur- vallisen ja rakastavan kas-

vuympäristön. Moni löy- tää kiinnostuksen kristin- uskoa kohtaan ja saa lahjak- si uskon.

Tuomasmessu uuden- vuodenaattona 31.12. klo 20 Aleksanterin kirkos- sa. Messu lähetetään YLE Radiol:ssä loppiaisena 6.1.2014 klo 10.

Seuraava Tuomasmes- su 19.1. klo 18 Aleksanterin kirkossa.

Saarnavuoro

Hämmästelän Jumalan suurta suunnitelmaa

Mistä tekstistä saarnaat?

Matteus 1:18–24. Joosef näkee unessa enkelin, joka kieltää hylkäämästä Mariaa. Iso hämmennys – Maria odottaa lasta, vaikka ei ollut vielä naimisissa. Joosef on varma, ettei lapsi ole hänen. Enkeli sanoo Joose- fille, kuten yhdeksän kuukautta aikaisemmin Marialle- kin – älä pelkää.

Löysitkö tekstiin uuden näkökulman?

Aion puhua sunnuntain kuudesta henkilöstä: Marian ja Joosefin lisäksi Aabrahamista, Saarasta ja lisakis- ta, jotka nostetaan esille muissa sunnuntain teksteis- sä. Kukin heistä on osa Jumalan suurta suunnitelmaa. Kuudes henkilö saarnassa on kuulija.

Mitä haluat saarnassasi viestiä?

Nämä kuusi henkilöä, joista viisi, siis kuulijaa lukuun ottamatta, on nostettu Raamatussa jonkinlaisiksi esi- kuviksi. He eivät ole esikuvia siinä mielessä, että oli- sivat tahrattomia ja synnittämiä. He ovat Jumalan joh- datuksen kohteena olevien esikuvia.

Taivaan Isä piti heistä huolta, johdatti, opetti ja käytti heitä. He olivat osa Jumalan suurta suunnitel- maa. Samoin on myös kuudennen henkilön laita. Ajat- telen, että jokainen kastettu kristitty on osa Taivaan Isän suurta suunnitelmaa. Saarnassa hämmästelän tuota suunnitelmaa.

Oliko tekstissä jotain vaikeaa?

Marian ja Joosefin tarina on ihmeellinen ja siinä on yli- luonnollisia piirteitä. Vaikeaksi se muuttuu silloin, jos ajattelen liian kapeasti Jumalan mahdollisuuksia.

Miksi kannattaa tulla kirkkoon kuulemaan saarnaa- si?

Haluan yhdessä kuulijan kanssa olla hämmästelemäs- sä Suuren Jumalan rakkautta aivan tavallisia ihmisiä kohtaan.

Miten vietät seuraavat vapaapäiväsi?

Joulun jälkeen minulla on muutama vapaapäivä. Sil- loin unelmoin pääseväni ladulle sulattelemaan kinkkua ja nauttimaan Taivaan Isän koristelemasta luonnosta.

Hannu Jukola

Ruotsalaisen seurakunnan kirkkoherra **Kim Rantala** saarnaa sunnuntaina 22. joulukuuta kello 10.30 Pyynikin seurakuntakodissa, Kisakentänkatu 18.

Katso muut tapahtumat [www.tampereen seurakunnat.fi](http://www.tampereen.seurakunnat.fi)

■ Katso lisää joulunajan ja uudenvuoden tapahtumia 4.12. lehden joululülitteestä sekä [www.tampereenseurakunnat. fi](http://www.tampereenseurakunnat.fi) /joulu

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut

Aitolahden kirkossa
22.12. klo 10 Aitolahden kirkko
Mauri Nieminen, Miia Moilanen
Jouluaatto 24.12.

Hartaudet

klo 11.55 perheille Atalan srk-koti
Terttu Haikka, k. Anne
Nietosvaara, Aino Yli-Hannuksela,

laulu, joulupuuro
klo 16 Aitolahden kirkko
Juha Vuorio, Miia Moilanen, Ulla-

Rikka Kuisma, sello, Steven
Wilkinson, kitara
klo 17 Aitolahden vanha kirkko

Mauri Nieminen, k. Anne
Nietosvaara, Paajasen perhekuoro
klo 23 jouluyön messu

Aitolahden kirkko
Tuuli Arola- Haverinen, Miia
Moilanen, Henry Niemi, klarinetti,

Lila Arha, viulu, Ulla-Riikka
Kuisma, sello ja Aitotahti-kuoro
Joulupäivä 25.12.

klo 11 **perhemessu/joulu-
näytelmä** Aitolahden kirkko

Terttu Haikka, Miia Moilanen,
Saara Väänänen, huilu, Lila Arha,
viulu ja Ronja Alatalo, laulu
Tapaninpäivä 26.12.

klo 10 Aitolahden vanha kirkko
Pekka Luukkala, k. Jussi Kauranen
29.12. klo 10 Aitolahden kirkko

Juha Vuorio, Miia Moilanen
Uudenvuodenpäivä 1.1.

Huom! klo 12 Aitolahden kirkko
Terttu Haikka, Miia Moilanen
5.1. klo 10 Aitolahden kirkko

Juha Vuorio, Miia Moilanen
Loppiainen 6.1.

klo 10 Aitolahden kirkko
Mauri Nieminen, Miia Moilanen
12.1. klo 10 Aitolahden kirkko

Tuuli Arola-Haverinen, Miia
Moilanen. Pyhäkoulu messun
aikana

19.1. klo 10 Aitolahden kirkko
Pyhän Henrikin muistopäivä.
Terttu Haikka, Miia Moilanen,

Jäämien kuoro johtaa Saija Siuko.
Pyhäkoulu messun aikana
Rippikoulusunnuntain

messu 26.1. klo 10 Aitolahden
kirkko

Tuuli Arola-Haverinen, Peter
Joukainen Band. Pyhäkoulu
messun aikana

2.2. klo 10 Aitolahden kirkko
Kynttilänpäivä. Juha Vuorio,
Miia Moilanen, Aitotahti-kuoro.

Yhteisvastuukeräys alkaa.
Messun jälkeen kirkkokahvit
ja Yhteisvastuukeräyksen
kohteiden esittely. Pyhäkoulu
messun aikana

Muut

Enkelikirkko 28.12. klo 18
Aitolahden kirkko
Viattomien lasten päivä. Tuuli

Arola-Haverinen, k. Jussi
Kauranen, MLL:n Aitolahden
paikallisyhdistys

Avoin rukouspiiri 8.1. klo
17.30–18.30 Aitolahden kirkko
jatkuu keskiviikkoinen. Tied.

Pirkko Manninen p. 045 277 7076
Kontemplatiivinen

rukoushetki ja luettu
messu 8.1. ja 5.2. klo 19–20

Aitolahden kirkko
Kontemplaatio klo 19 jatkuu
luettuna ehtoollisena klo 19.30–

20, Mauri Nieminen
Aitotahti-kuoro 9.1. klo 18–

19.30 Aitolahden kirkko
jatkuu torstaisin. Uusia laulajia
otetaan mukaan! Tied. Miia

Moilanen p. 050 534 3032
Naistenpiiri 13.1. klo 15–17

Aitolahden kirkko
jatkuu maanantaisin parittomilla
viikoilla. Tied. Leena Lahtinen p.

041 547 9399
Aitien punttis 13.1. klo 17–20

Aitolahden kirkko
jatkuu maanantaisin. Tied. Ulla
Keskinen p. 050 374 4363

Lähetyspaja 15.1. klo 12–15
Aitolahden kirkko
jatkuu keskiviikkoinen. Tied. Irja

Kuronen p. 050 917 7449
Etuovi, eläkeikäisten

kokoontumapaikka 15.1. ja
29.1. klo 12–13.45 Atalan srk-
koti ”Kiintopiste horisontissa”,
diakoniatyöntekijä Eija Heikkilä.

Päiväkahvit 2 €
Jumalan Kämmenellä -ilta

15.1. klo 18–19.30
Atalan srk-koti
jatkuu keskiviikkoinen parittomilla

viikoilla. Pienet kädet yhteen
liitän. Kirkkohetki, askartelua,
tempurata, iltarukous ja iltapala.

Tied. diakoniatyöntekijä Anna
Henriksson p. 050 527 9932
Siunauksen silmukat 16.1.

klo 9–14 Aitolahden kirkko
jatkuu torstaisin. Tied. Teresa
Anttila p. 040 771 5467

Löydä Elämä -ilta 19.1. klo
17 Atalan srk-koti

Aiheena ”Lapsen hengellinen
kasvu”, Helena Vähäkangas, Lauri
Holopainen, seurakuntalaisen

sana: Hilikka Kestilä. Illassa MOT-
musiikkiryhmä, rukouspalvelua
Naisten raamattupiiri 22.1.

klo 18 Aitolahden kirkko
jatkuu keskiviikkoinen parillisilla
viikoilla. Tied. Teresa Anttila p.

040 771 5467
Raamattu- ja Rukousilta

27.1. klo 18
Kaia ja Arvo Silventoisin kodissa
Atalassa, Pydytjänkatu 1 B 7

HARJUN SEURAKUNTA

Messut

22.12. klo 10 Tesoman kirkko
Jukka-Pekka Ruusukallio,
Riitta Laankoski, k. Janne

Salmenkangas. Messun jälkeen
rukouspalvelija tavattavissa
klo 11 Pispalan kirkko

Veli-Pekka Järvinen, Kristiina
Hyppölä, k. Elina Peura
klo 12 Lielahden kirkko

Rainer Backström, Martti Lammi,
k. Janne Salmenkangas
Jouluaatto 24.12.

Aattohartaudet

klo 11 rauhallisen joulun toivotus
Rientolan Setlementin piha,
Possijärvenkatu 2,Tarvo Laakso

klo 14 Lielahden kirkko
Tarvo Laakso, k. Elina Peura
klo 15 Tesoman kirkko

Markku Komulainen, k. Sanna
Vihervirta
klo 16 Lielahden kirkko, Tarvo

Laakso, k. Sanna Vihervirta
klo 17 Pispalan kirkko, Markku
Komulainen, k. Sanna Vihervirta

Lamminpään kappeli
Hartaudet tasatunnein
klo 15–22

klo 15 Teuvo Suurnäkki, k. Elina
Peura, k. 16 Teuvo Suurnäkki,
k. Elina Peura, klo 17 Teuvo

Suurnäkki, k. Elina Peura, klo
18 Riitta Laankoski, k. Vesa
Haapaniemi, klo 19 Riitta

Laankoski, k. Vesa Haapaniemi,
klo 20 Rainer Backström,
k. Janne Salmenkangas ,

klo 21 Rainer Backström, k.
Janne Salmenkangas, klo 22
Rainer Backström, k. Janne

Salmenkangas
klo 23 Jouluyön messu
Tesoman kirkko

Veli-Pekka Järvinen, k. Janne
Salmenkangas
Joulupäivä 25.12.

Joulukirkot
klo 8 Tesoman kirkko
Kristiina Hyppölä, k. Sanna

Vihervirta
klo 8 Pispalan kirkko
Mirella Lehtola, k. Elina Peura

klo 8 Lielahden kirkko
Martti Lammi, k. Janne
Salmenkangas

klo 10 Lentävänniemen srk-koti
Talentti, Martti Lammi, k. Janne
Salmenkangas

Mirella Lehtola, k. Elina Peura
klo 11 lapsiperheiden joulukirkko
25.12. Tesoman kirkko

Kristiina Hyppölä, k. Sanna
Vihervirta, Harjun Lapsikuoro
Tapaninpäivä 26.12.

klo 11 Pispalan kirkko
Veli-Pekka Järvinen, Martti Lammi,
k. Janne Salmenkangas

Ei messua 29.12. klo 10
Tesoman kirkko
Messu Pispalan kirkossa klo 11

29.12. klo 11 Pispalan kirkko
Markku Komulainen, Pasi
Hakkarainen, k. Sanna Vihervirta

Ei messua 29.12. klo 12
Lielahden kirkko
Uudenvuodenaatto 31.12.

klo 23 messu Tesoman
kirkossa Jukka-Pekka Ruusukallio,
k. Elina Peura

Uudenvuodenpäivä 1.1.
klo 8.30 Tesoman kirkko,
Huom! ei aamumessua

klo 11 Pispalan kirkko
Riitta Laankoski, Markku
Komulainen, k. Janne

Salmenkangas
5.1. klo 10 Tesoman kirkko
Teuvo Suurnäkki, Jukka-

Pekka Ruusukallio, k. Janne
Salmenkangas. Rukouspalvelija
tavattavissa

klo 11 Pispalan kirkko
Kristiina Hyppölä, Markku
Komulainen, k. Elina Peura

klo 12 Lielahden kirkko
Teuvo Suurnäkki, Jukka-
Pekka Ruusukallio, k. Janne

Salmenkangas

Loppiainen 6.1.

klo 11 Pispalan kirkko
Pasi Hakkaraisen
tehtäväänsiunaaminen, Pasi

Hakkarainen, Martti Lammi, k.
Tarja Laitinen
Lähetyspyhä, Nepalin terveiset

klo 17 Taizēmessu Pispalan kirkko
Pasi Hakkarainen, Tarja Laitinen
Aamumessu 8.30 Tesoman

kirkko **8.1., 15.1., 22.1.,
29.1. ja 5.2.**

12.1. klo 10 Tesoman kirkko
Jukka-Pekka Ruusukallio, Riitta
Laankoski, k. Sanna Vihervirta.

Rukouspalvelija tavattavissa
klo 11 Pispalan kirkko
Mirella Lehtola, Kristiina Hyppölä,

k. Tarja Laitinen
klo 12 Lielahden kirkko
Tarvo Laakso, Rainer Backström,

k. Janne Salmenkangas
Varikkomessu 12.1. Huom!
klo 16 ja 26.1. klo 17 Pispalan

kirkko, www.uusiverso.fi
19.1. klo 10 Tesoman kirkko
Veli-Pekka Järvinen, Jukka-Pekka

Ruusukallio, k. Sanna Vihervirta.
Messun jälkeen rukouspalvelija
tavattavissa

klo 11 Pispalan kirkko
Markku Komulainen, Pasi
Hakkarainen, k. Elina Peura

klo 12 Lielahden kirkko
Rainer Backström, Martti Lammi,
k. Tarja Laitinen

26.1. klo 10 Tesoman kirkko
Rippikoulusunnuntai. Teuvo
Suurnäkki, Riitta Laankoski, k.

Tarja Laitinen
Messun jälkeen rukouspalvelija
tavattavissa

klo 11 Pispalan kirkko
Rippikoulusunnuntai. Pasi
Hakkarainen, Markku Komulainen,

k. Janne Salmenkangas, Elina
Peura
klo 12 Lielahden kirkko

Rippikoulusunnuntai. Tarvo
Laakso, Martti Lammi, k. Sanna
Vihervirta

klo 16 hartaus Raholan
kerhohuone, Teuvo Suurnäkki
2.2. klo 10 Tesoman kirkko

Riitta Lemmetyinen, liturgi
Riitta Laankoski, k. Elina Peura.
Messun jälkeen rukouspalvelija

tavattavissa
klo 11 Pispalan kirkko
Kansanlaulomessu. Mirella

Lehtola, k. Janne Salmenkangas.
Pispalan Pirstys -lauluryhmä
klo 12 Lielahden kirkko

Rippikoulusunnuntai. Martti
Lammi, Pasi Hakkarainen, k.
Sanna Vihervirta

Taizēmessu 2.2. klo 17
Pispalan kirkko
Pasi Hakkarainen, Tarja Laitinen

Arkimessu 5.2. klo 18
Lentävänniemen srk-koti Talentti
Rainer Backström, Janne

Salmenkangas
Muut

Enkelikirkko 28.12. klo 18
Pispalan kirkko
Markku Komulainen, k. Elina Peura

Radioraamis 7.1. klo 18–19.30
Tesoman kirkko
parillisten viikkojen tiistaina.

Radiolähetysten Apostolien
teoista jatkuvat
Raamattupiiri 9.1. klo 10–12

Piipio Lähpeti

Tunnekeskeinen parisuhdekurssi keväällä

Tampereen seurakuntien perheneuvonta järjestää tunnekeskeisen parisuhdekurs- sin kevättalvella. Ensimmäi- nen kokoontuminen on 29. tammikuuta 2014. Tapaami- sia on yhdeksän.

– Kurssi pohjautuu tunne- keskeiseen pariterapiaan, jos- sa tutkitaan oman parisuh- teen vuorovaikutusta kiinty- myssuhdeajattelun näkökul- masta. Kurssi soveltuu par- haiten pareille, jotka haluavat lisätä ymmärrystään omasta

parisuhteestaan sekä parantaa keskinäistä yhteyttä ja lähei- syyttä, kertoo perhe- ja sek- suaalineuvoja **Heidi Alatalja**. Toisena ohjaajana toimii per- heneuvoja **Pertti Salminen**.

Kurssi ei sovellu pareil- le, joiden suhteessa on isoja, ratkaisemattomia ongelmia, väkivaltaa tai liiallista päih- teidenkäyttöä.

– Kurssi on luonteeltaan intensiivinen, joten kurssil- le hakevien parien on pystyt- tävä sitoutumaan työskente-

lyyn, korostaa Alatalja.

Tapaamiset rakentuvat edellisten kertojen teemoil- le, joten osallistuminen jo- kaiselle kerralle on tärkeää. Kurssi pohjautuu Sue John- sonin kirjaan *Kunpa sinut tuntisin paremmin*. Ryh- mään otetaan kuusi paria. Parit haastatellaan.

Ryhmä kokoontuu kes- kiviikkoisin 29.1.–9.4.2014 (ei 26.2. eikä 2.4.) klo 17.30–19.30 Perheasiain neuvotte- lukeskuksessa, Hämeenkatu

28, 4. krs. Kurssin hinta on 135 €/pari.

Tiedustelut ja ilmoittau- tumiset: ulla.ahlstedt@evl.fi, p. 040 804 8090 heidi.alatalja@evl.fi, p. 050 351 6476 pertti.salminen@evl.fi, p. 050 557 2196

Lisätietoja perheneuvon- nan kursseista: www.tampe- reenseurakunnat.fi/tukea_ ja_apua/tukea_ihmissuhtei- siin/kurssit ■

Tesoman kirkko, jatkuen torstaisin. Tied. Sirpa Suomalainen, 050 356 7617

Miestenilta 14.1. klo 19–20.30 Torpan kurssikeskus. ”Yhden Joukon orkesteri esittää vitsikkäitä ja liikuttavia lauluja miehen elämästä”. Alustus: Transitmies Jouko Mäki-Lohiluoma. Illan sana: Ilmari Karjalainen, illan isäntä: Risto Itämettä. Saunat lämpimänä klo 17 alkaen

Tapulinmäen tupa 15.1. klo 11–13 Lielahden kirkko Tuvassa voi tavata päivän vieraan, tuoda omaa ohjelmaa ja syödä keittolounaan (keitto ja kahvi 3 €). Tied. Ulla Pettinen 050 322 9973 ja Riitta Laiho 041 548 0150

Rauhanportin kulmakammari 15.1. klo 13 Lamminpään srk-koti Rauhanportti. Kevätkauden avaus. Kokoontumispaikka ikäihmisille keski-ikäisille.

Raamattupiiri Lentävänniemen Talentissa 20.1.2014 ja aina parillisten viikkojen maanantaisin klo 14. Lisät. Raili Yli-Salomäki, p. 040 578 6462

Tapulinmäen talvisäpinät 26.1. klo 12–15 Lielahden kirkossa. Perhemessu klo 12. Liukumäki, onnenpyörä, askartelua, arpajaiset, musahetki **Elämyksiä Raamatusta 2.2.** klo 13 Tesoman kirkko Marianne Jansson, Akaasia-säätiö. Tied. Riitta Laankoski, puh. 050 433 2450

Harjun vanhustyössä tapahtuu: **Ma 13.1. Ukkokerho** klo 10 Tesoman kirkon takkahuoneessa **Ti 14.1. Tesoman kirkontupa** klo 10, kevättöiveitä. Hartaus kirkkoherra Veli-Pekka Järvinen, lounas 5 € **To 16.1. Kalkun kirkontupa** klo 10 kevättöiveitä. Hartaus pastori Riitta Laankoski, lounas 5 €

Pe 17.1. Olotila Tesoman kirkolla klo 10 alkaen. Voit tulla oman aikataulusi mukaan, klo 10 aamukahvit 2,5 €, klo 10.45 tuolijumppa, klo 11.30 hartaus pastori Riitta Laankoski, klo 12 lounas 5 €

Ma 20.1. Ukkokerho klo 10 Tesoman kirkon takkahuoneessa. **Ti 21.1. Tesoman kirkontupa** klo 10. Heli ja Markku Rinta laulavat ja laulattavat, lounas 5 € **To 23.1. Kalkun kirkontupa** klo 10, reseptistä ruoaksi. Hartaus Teuvo Suurnäkki, lounas 5 €

Pe 24.1. Olotila Tesoman kirkolla klo 10 alkaen. Voit tulla oman aikataulusi mukaan, klo 10 aamukahvit 2,5 €, klo 10.45 tuolijumppa. Klo 11.30 hartaus pastori Teuvo Suurnäkki, klo 12 lounas 5 €

Ma 27.1. Ukkokerho klo 10 Tesoman kirkon takkahuoneessa **Ti 28.1. Tesoman kirkontupa** klo 10 Tampere Senior-hankeesta kertomassa hankejohtaja Armi Lampi ja projektisuunnittelija Mari Lahtinen.

Hartaus pastori Kristiina Hyppölä, lounas 5 €

Ke 29.1. Wanhan ajan kahvila Pispalan kirkolla klo 13–15

To 30.1. Kalkun kirkontupa klo 10. Tampere Senior-hankeesta kertomassa hankejohtaja Armi Lampi ja projektisuunnittelija Mari Lahtinen, hartaus pastori Markku Komulainen, lounas 5 €

Pe 31.1. Olotila Tesoman kirkolla klo 10 alkaen. Voit tulla oman aikataulusi mukaan, klo 10 aamukahvit 2,5 €, reseptistä ruoaksi – tuo omat hyväksi havaitut reseptisi mukaan. Klo 10.45 tuolijumppa, klo 11.30 hartaus diakonissa Marja Seppänen, klo 12 lounas 5 € **Ma 3.2. Ukkokerho** klo 10 Tesoman kirkon takkahuoneessa **Ti 4.2. Tesoman kirkontupa** klo 10 vanha esine kertoo - tuo oma vanha esineesi, joka haluaa kertoa tarinan, lounas 5 €

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut

Hervannan kirkossa klo 11 **22.12.** klo 11 Juhani Räsänen, Ilmo Käki, Riikka Heikkinen **Jouluaatto 24.12. Hartaudet** klo 15 Ilmo Käki, Martti Syrjäniemi, Petrus Syrjäniemi laulu klo 17 Vuoreksen srk-koti, Maarit Kuusisto **klo 23 jouluyön messu,** Hannu Vuorinen, Martti Syrjäniemi **Joulupäivä 25.12.** klo 8 jouluaamun jumalanpalvelus Soile Rantavuori-Kähärä, Riikka Heikkinen, Hervannan gospelkuoro **Tapaninpäivä 26.12.** klo 11 sanajumalanpalvelus Juhani Räsänen, Martti Syrjäniemi **29.12.** klo 11 Hannu Vuorinen, Soile Rantavuori-Kähärä, Riikka Heikkinen

Uudenvuodenpäivä 1.1. sanajumalanpalvelus klo 11 Markku Mustajärvi, Riikka Heikkinen

5.1. klo 11 Ilmo Käki, Hannu Vuorinen, Martti Syrjäniemi **Loppiainen 6.1.**

klo 11 **sanajumalanpalvelus** Hannu Vuorinen, Martti Syrjäniemi. Kirkonmäellä jumalanpalveluksen jälkeen lähetyksiasiaa.

12.1. klo 11 Soile Rantavuori-Kähärä, Markku Mustajärvi, Riikka Heikkinen

19.1. klo 11 Hannu Vuorinen, Soile Rantavuori-Kähärä, Martti Syrjäniemi

26.1. klo 11 Markku Mustajärvi, Ilmo Käki, Riikka Heikkinen klo 11 Iltakirkko Vuoreksen srk-koti

Kolmen vartin iltamessu Vuoreksen alueen omassa olohuoneessa **2.2.** klo 11 **perhemessu** Hannu Vuorinen, Ilmo Käki, Martti Syrjäniemi, lapsikuoro Kultakellot

Yhteisvastuukeräyksen avaus. Messun jälkeen koko perheen talvitahtuma kirkolla

Muut

Koko perheen Kuusijuhla 21.12. klo 16 Hervannan kirkko Ohjelmassa mm. joululauluja ja musiikkia, kuvaelma, joulun sana ja lasten jouluyllätys. Joulupuuro **Vaunujengi** klo 14–15.30 Pelipuiston srk-koti **7.1.** Rennosti uuteen vuoteen **14.1.** Mamsellin seurassa **21.1.** Lelutuunausta **28.1.** Tavarat kiertoon Vaunujengiohjaajina toimivat Henna Ahrikkala ja Virpi Savela-Saarinen.

Perheiden iltakerho 9.1. klo 17.30–18.30 Hervannan kirkko. Yhdessäoloo, iltahartaus ja iltapala (0,50 €/hlö). Ohjaajina Virpi Savela-Saarinen sekä Henna Ahrikkala. Illan aihe: Pehmeää uutta vuotta!

Lähetyt- ja raamattuluento su 5.1., 12.1. Rooman palo ja kristittyjen 1. vaino, kartoittaja Kimmo Piikkilä, **19.1., 26.1. Rukouksia Raamatusta,** psykologi Pirjo Alajoki **2.2.** klo 9.30–10.30 Hervannan kirkko

Kuuntele Radio Dei, Tampere 97,2 MHz kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 19.30.

Jumalan kämmenellä -ilta 14.1. klo 17.30–19 Hervannan kirkko. Kirkkohetki, askartelua, tempurata tai leikkejä, iltapala.

ALFA-kurssi 23.1. klo 17.50–20.15 Hervannan kirkko Kaikille kristinuskosta kiinnostuneille, erityisesti niille, jotka haluavat tarkistaa käsityksiään kristinuskosta. Kurssi muodostuu kymmenestä kokoontumisesta ja viikonlopusta. Kurssilla aiheina mm. Kuka Jeesus on? Miten ja miksi rukoilla? Parantaako Jumala tänäänkin? Alussa ruokatarjoilu, keskustelua pienryhmissä. Ilm. tarja.leskinen@evl.fi tai 040 8048151. Kurssi jatkuu torstaisin 10.4.2014 asti

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut

19.12. klo 12 **matalan kynnyksen joulumessu** Peltolammin srk-keskus Hannu Ruuskanen ja k. Markku Ylipää. Puurotarjoilu **22.12.** klo 10 Härmälän kirkko Satu Saarela-Majanen ja k. Markku Ylipää **Jouluaatto 24.12. Hartaudet** klo 16 Peltolammin srk-keskus Hannu Ruuskanen ja k. Anssi Pyykkönen klo 17 Härmälän kirkko Hannu Ruuskanen ja k. Anssi Pyykkönen **klo 23 jouluyön messu** Härmälän kirkko Antero Eskolin ja k. Markku Ylipää **Joulupäivä 25.12.** klo 9 sanajumalanpalvelus Härmälän kirkko Päivi Repo, k. Markku Ylipää.

Tapaninpäivä 26.12. klo 10 Härmälän kirkko Hannu Ruuskanen ja k. Anssi Pyykkönen

29.12. klo 10 Härmälän kirkko Päivi Repo ja k. Markku Ylipää **Uudenvuodenpäivä 1.1.** klo 10 Härmälän kirkko Mirja Rautkoski ja k. Markku Ylipää

5.1. klo 10 Härmälän kirkko Hannu Ruuskanen ja k. Markku Ylipää **Loppiainen 6.1.** klo 10 sanajumalanpalvelus Härmälän kirkko Satu Saarela-Majanen, k. Markku Ylipää

12.1. klo 10 Härmälän kirkko Kastepyhä, Hannu Ruuskanen, k. Anssi Pyykkönen klo 15 vauvakirkko Härmälän kirkko Tervetuloa kirkkohetkeen perheen pienimpien kanssa. Hannu Ruuskanen ja k. Anssi Pyykkönen

19.1. klo 10 Härmälän kirkko Antero Eskolin ja k. Markku Ylipää klo 15 Viittomakielinen messu Härmälän kirkko Kuurojenpappi Marja Saukkonen ja sairaalapastori Taru Varpenius. Kirkkokahvit.

”Tartu hetkeen”-iltaehtoollinen 24.1. klo 18 Härmälän kirkko Virkistystä ja voimaa viikon lopulla. Satu Saarela-Majanen, musiikki Gospel Grove Anne Huhtalan johdolla **26.1.** klo 10 Härmälän kirkko, **rippikoulu**pyhä, Satu Saarela-Majanen ja Hannu Ruuskanen, k. Markku Ylipää

2.2. klo 10 Härmälän kirkko **Yv-keräyksen aloitusmessu** Päivi Repo ja k. Markku Ylipää. Lounas ja Yv-info

Muut

Käsityöpiiri 8.1. klo 13 Multisillan srk-koti keskiviikkoisin, Multisillankatu 2. Tule mukaan tekemään käsitöitä, Äiti Teresa -peittoja, myssyjä ym. Ota mukaan omia lankoja ja puikot. Tied. Johanna Asikainen p. 050 560 6096

Rukouspiiri Härmälän kirkolla **9.1.** klo 8, jatkuen torstaisin. Pastori Hannu Ruuskanen **Torstaitupa 9.1.** klo 10 Peltolammin srk-keskus, jatkuen torstaisin. Ikäihmisten kohtauspaikka kiinnostavien teemojen, monipuolisen ohjelman ja hartauden merkeissä. Mahdollisuus ruokailuun, tasapainojumppaan, hierontaan ja jalkahoitoon. Ohjelmahetki klo 11. Ruoka 4,50 €, keitto 4 € ja kahvi 1,50 €. Tied. Päivi Salminen p. 050 591 6557 tai Seija Huttunen p. 050 559 3414

Päihitteetön kohtaamis- paikka 10.1. klo 12 Multisillan srk-koti, jatkuen perjantaisin. Tied. Johanna Asikainen p. 050 560 6096 **Tyttökerho 13.1.** klo 17.30 Multisillan srk-koti, jatkuen maanantaisin 1.-6. -luokkalaisille tytöille

Lähetyspiiri 14.1. klo 13 Peltolammin srk-keskus, jatkuen tiistaisin parittomilla viikoilla Nimikkolähettien yhteystedot saat Ritva Kuosmaselta p. 050 324 7601

Kokkikerho 14.1. klo 17 Peltolammin srk-keskus, jatkuen tiistaisin 1.-6. -luokkalaisille tytöille **Diakoniapiiri 15.1.** klo 13 Härmälän kirkko

Ikäihmisten kohtauspaikka. Yhdessäoloo monipuolisen ohjelman ja hartauden sekä kahvihetken merkeissä. Kokoontumiset **15.1., 29.1., 12.2., 19.2., 5.3., 19.3., 2.4.** klo 13–14.30, tuolijumppa klo 12.30. Vetäjinä Taina Nuorto p. 050 364 6192 ja Seija Huttunen p. 050 559 3414 **Löydä Oma Ääni – OÄ-kuoro 16.1.** klo 18.30 Härmälän kirkon srk-sali

Etsimme kadonnutta ääntä tai äänellistä/laulullista ilmaisua yhdessä. Teemme erilaisia harjoituksia, hauskojakin, jotka vapauttavat kehoamme ja mieltämme. Kokoontumiset **16.1., 23.1., 30.1., 6.2., 13.2., 20.2.** Tied. Markku Ylipää p. 050 599 7018

Naistenkerho 20.1. klo 18 Peltolammin srk-keskus maanantaisin klo 18 parillisilla viikoilla. Tied. Eija Vesola p. 03 265 0507 tai Mirja Rautkoski p. 050 414 2212 **Ompeluseura 27.1.** klo 18 Härmälän kirkko, jatkuen maanantaisin. Tied. Tuuliikki Puolamäki p. 040 062 4395

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut

Joululaulumessu 22.12. klo 10 Kalevan kirkko Minna Rahko, Elina Rautavirta, musiikki Eliina Lepistö **Jouluaatto 24.12 Hartaudet** **24.12.** klo 13 Lapinniemen kappelissa, Veli-Pekka Ottman ja k. Eliina Lepistö klo 16 Kalevan kirkko, koko perheelle, Kati Eloranta, musiikki Eliina Lepistö **klo 22 Jouluyön messu** Kalevan kirkko, Mervi Äyräväinen, Salla Häkkinen, musiikki Eliina Lepistö

Joulupäivä 25.12. klo 8 **sanajumalanpalvelus** Kalevan kirkko Veli-Pekka Ottman, musiikki Eliina Lepistö, Kari Nousiainen sekä Seurakuntakuoro

Tapaninpäivä 26.12. klo 10 Kalevan kirkko Elina Rautavirta, Jukka Kuusisto, musiikki Kari Nousiainen

29.12. klo 10 Kalevan kirkko Jukka Kuusisto, Elina Rautavirta, musiikki Kari Nousiainen sekä Kaleva-kvartetti klo 12 jumalanpalvelus, Lapinniemen kappeli

Jukka Kuusisto, k. Kari Nousiainen **Uudenvuodenpäivä 1.1.** klo 10 Kalevan kirkko

Mervi Äyräväinen, Veli-Pekka Ottman, musiikki Eliina Lepistö **5.1.** klo 10 Kalevan kirkko Veli-Pekka Ottman, Tapio Virtanen, musiikki Eliina Lepistö

Muut

Medialähetyksen ystävien joulujuhla 19.12. klo 14 Järvensivun srk-talo Riisipuuroa ja kahvit.

Sanansaattajista Matti Korpiaho. Musiikki: Veikko Niemi, Elna Muhonen ja Eevi Willgren.

Seuraava kerta **23.1. Raamattuluento Luukkaan evankeliumista 7.1.** klo 18 Kalevan kirkon sali 1 Luennot pitää Pekka Paakkanen, jatkuen tiistaisin 15.4. asti **Kirkontupa 8.1.14 ja 15.1.14** klo 10–11.30

Myötätuuli, Ilmarinkatu 10. Jatkuu keskiviikkoisin. Ohjelmaa ja yhdessäoloo, kahvi ja pulla 1 €. Kevätkausi 8.1.–21.5. Tied. Sirpa Lindgren p. 050 326 2377

Ainot ja Elinot -ryhmä lapsiperheille ja eläkeläisille 13.1. klo 9.30–11 Kalevan kirkon sali 1, jatkuen maanantaisin. Leikkiä, askartelua, leipomista, ulkoilua, hiljentymistä. Kahvi 0,50 € ja mehu, pulla 0,50 €. Tied. Susanna Laitinen p. 050 541 5790

Anjan Iloiset Askartelijat 13.1. klo 9.30–13 Kalevan kirkon sali 10, jatkuen maanantaisin. Pieni materiaalimaksu kotiin vietävistä askarteluista. Vapaaehtoisena ohjaajana toimii Anja Liukko.

Ruokapiiri aikuisille 13.1. klo 10 Kalevan kirkko, ala-aula. Jatkuu **13.1.–12.5.,** maanantaisin. Hinta 2 €. Vapaaehtoisena ohjaajana toimii Niils Rosvall. Tied. Anna-Leena Mansukoski p. 050 571 3104 **Käsityöpiiri 13.1.** klo 18–

Tampereen seurakuntien tapahtumia 18.12.2013–5.2.2014

20 Kalevan kirkon sali 1, jatkuen maanantaisin. Ota oma käsityö mukaan ja tule ideoimaan. Vapaaehtoisena ohjaajana on Elisa Tuominen, tied. Heli Haavisto puh. 050 571 3106. Kevätkausi **13.1.–19.5.**
Kalevan Kirkontupa 14.1. klo 11–12.30 Kalevan kirkon sali 1, jatkuen tiistaisin. Ohjelmaa ja yhdessäoloa. Lounas 5 €. Kevätkausi **14.1.–20.5.** Tied. Anne Joronen p. 050 345 1162

Kissanmaan lähetyspiiri 15.1. klo 14 Kissanmaan srk-koti jatkuu parittomien viikkojen keskiviikkoina klo 14. Piirin vetäjän pitämä alkuhartaus. Kahvitarjoilu, jossa vapaaehtoinen kahvimaksu. Kevätkausi **15.1.–7.5.**

Tullaan tutuksi -ryhmä eläkeikäisille 16.1. klo 13–14.30 Kalevan kirkon sali 1 torstaisin. Kevätkausi 16.1.–22.5.. Kahvimaksu 1 €. Tied. Anne Joronen p. 050 345 1162.

Kissanmaan Kohtaamispaikka 16.1. klo 13–14.30 Kissanmaan srk-koti jatkuen joka toinen torstai (pariton viikko). Kahvi ja pulla 1 €. Ohjelmaa ja yhdessäoloa. Kevätkausi **16.1.–22.5.** Tied. Jyrki Pikkarainen p. 050 326 2388

Unkaripiiri 16.1. klo 18 Kalevan kirkon sali 9 jatkuen torstaisin parittomilla viikoilla. Vapaaehtoisena ohjaajana Helka Korpela. Kevätkausi **16.1.–22.5.**
Jeesus maailmalle -piiri 19.1. klo 15 Kalevan kirkon sali 1 Piirissä keskustellaan lähetystyön asioista alustusten ja lähettikirjeiden pohjalta. Vapaaehtoinen kolehti. Piirin vetäjänä toimivat Tuula Ryhänen ja Pirjo Metsähonkala
Jumalan kämmenellä -perhepyhäkoulu 28.1. klo 17.30–19 Kalevan kirkon srk-sali. ”Luottamus Jumalaan” . Yhteinen ilta lapsille ja heidän perheilleen. Kirkkohetki, askartelua, temppuילuja ja leikkiä. Lopuksi maksuton iltapuuro. Tied. Jyrki Pikkarainen 050 326 2388
Hyvän mielen kerho mielenterveyskuntoutujille 29.1. klo 13–14.30 Myötätuuli, Ilmarinkatu 10 Kevään kokoontumiskerrat: **5.2., 5.3., 26.3., 2.4., 7.5., 21.5.** Tied. Heli Haavisto, p. 050 571 3106.

Kirkko- ja syntymäpäiväkahvit 2.2. klo 11.30 Kalevan kirkon srk-sali Harri Luoma 60 v. Kolehti lyhentämättömänä Uusi Lastensairaala 2017 -keräykselle. Syntymäpäiväseurat. Puhuvat Simo Koho, Maija Eerola, Kaisa Yrjölä, Jyrki Pikkarainen sekä Harri Luoma. Juonto Jukka Kuusisto. Musiikki ja säestys Kari Nousiainen
Kalevan lähetyspiiri 5.2. klo 14 Kalevan kirkon sali, jatkuen parillisten viikkojen keskiviikkoina. Alkuhartaus, kahvitarjoilu, vapaaehtoinen kahvimaksu. Kevätkausi 5.2.–16.4.
Martan ja Marian kahvia ja teetä maanantaisin ja tiistaisin Kalevan kirkon ala-aulassa. Reilun kaupan kahvia ja teetä sekä kirkolla leivottua pullaa, myös gluteenitonta keksiä ja pillimehua. Vapaaehtoinen kahviraha. Kevätkausi **7.1.–29.4.2014.**
Työttömien ruokailu Kalevan kirkolla torstaisin klo 11–12.30, hartaus salissa 10 klo 11.45. Lounas ja kahvi 2 €. Syyskauden viimeinen kerta **19.12.**, jatkuu **16.1.2014.**

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut 22.12. klo 10 Messukylän kirkko Johanna Suban, Heidi Peltola-Elo, k. Markku Haavisto
Jouluaatto 24.12.
Joulukirkot klo 14.30 Levonmäen srk-koti Tuula Haavisto, k. Hanna Kataja klo 15 **perhehartaus** Messukylän kirkko Nukketeatteri. Pirjo Tuiskunen, Anneli Ylijoki-Vilen, k. Petri Karaksela klo 15 Linnainmaan srk-keskus Johanna Suban, Heidi Peltola-Elo, k. Katja Viljamaa klo 15 Uudenkylän srk-talo Kaisa Yrjölä, k. Visa Yrjölä klo 16 Kaukajärven srk-talo Tuula Haavisto, k. Hanna Kataja klo 16.30 Vehmaisten srk-talo Kaisa Yrjölä, k. Visa Yrjölä klo 17 Messukylän kirkko Juha Lankinen, k. Petri Karaksela, laulu Matti Heinivaho klo 22 Messukylän vanha kirkko Jarkko Vikman, k. Heikki Hinssa klo 23 Messukylän kirkko Anne-Maarit Rantanen, k. Katja Viljamaa klo 24 Messukylän vanha kirkko Janne Häkkinen, k. Heikki Hinssa
Joulupäivä 25.12.
Jouluaamun kirkko klo 8 Messukylän kirkko Jari Nurmi, k. Petri Karaksela, Kirkkokuoro. Kirkkokuljetus srk-taloilta 7 Vehmainen, 7.15 Linnainmaa, 7.25 Pappila, 7.35 Uusikylä. 7 Levonmäki, 7.15 Kaukajärvi, 7.25 Lukonmäki, (kirkon jälkeen takaisin)
Tapaninpäivä 26.12. klo 10 Messukylän kirkko sanajumalanpalvelus Juha Lankinen, k. Hanna Kataja **27.12.** klo 18.30 Messukylän kirkko joululaulumessu Kaisa Yrjölä, Bändi. Nyyttärit, glögit talon puolesta **28.12.** klo 18 Messukylän kirkko Viattomien lasten päivän enkelikirkko Johanna Suban, Kaisa Yrjölä, k. Hanna Kataja. Mannerheimin lastensuojeluliitto **29.12.** klo 10 Messukylän kirkko messu Johanna Suban, Pirjo Tuiskunen, k. Katja Viljamaa
Uudenvuodenaatto 31.12. klo 19 Messukylän kirkko uudenvuoden aattokirkko Jari Nurmi, Kristillisen Työväenyhdistyksen puhallinorkesteri
Uudenvuodenpäivä 1.1.2014
sanajumalanpalvelus klo 10 Messukylän kirkko Juha Lankinen, Johanna Suban, k. Markku Haavisto **5.1.** klo 10 Messukylän kirkko Janne Häkkinen, Juha Lankinen, k. Petri Karaksela **Loppiainen 6.1.**
sanajumalanpalvelus klo 10 Messukylän kirkko Pirjo Tuiskunen, Johanna Suban, k. Petri Karaksela **12.1.** klo 10 Messukylän kirkko Jari Nurmi, Anne-Maarit Rantanen, k. Heikki Hinssa klo 12 Kaukajärven srk-talo Tuula Haavisto, k. Hanna Kataja ja Petri Karaksela. Keittolounas, vap. eht. maksu diak.- ja läh.työlle. N. klo 14 erilainen musiikkihetki **Iltamessu 12.1.** klo 17 Uudenkylän srk-talo Pirjo Tuiskunen. Pyhäkoulu (3+), varkkikerho, iltapala **19.1.** klo 10 Messukylän kirkko Anne-Maarit Rantanen, Touko Hakala, k. Petri Karaksela, Kirkkokuoro klo 12 Linnainmaan srk-keskus Heidi Peltola-Elo, k. Heikki Hinssa. Kirkkokahvit **26.1.** klo 10 **rippikoulu-sunnuntain**

sanajumalanpalvelus Messukylän kirkko Jarkko Vikman, Jari Nurmi, bändi klo 12 Kaukajärven srk-talo Juha Lankinen, k. Markku Haavisto klo 17 Iltamessu Uudenkylän srk-talo Kaisa Yrjölä. Pyhäkoulu (3+), varkkikerho, iltapala **2.2.** klo 10 Messukylän kirkko **yhteisvastuu keräyksen avaus** Jari Nurmi, Anne-Maarit Rantanen, k. Heikki Hinssa, Piccolon Kamarikuoro klo 12 **perhemessu** Linnainmaan srk-keskus Pirjo Tuiskunen, k. Markku Haavisto, kirkkokahvit

Muut
Miesten juttutupa 2.1. klo 10 Messukylän srk-talo, jatkuen torstaisin
Kauneimmat joululaulut vielä kerran 6.1. klo 19 Messukylän kirkko, Kamarikuoro Cantilene, joht. Merja Lohilahti, k. Katja Viljamaa
Kirkkontupa 7.1. klo 10 Kaukajärven srk-talo, jatkuen tiistaisin
Ruokatunti 7.1. klo 12.45 Kaukajärven srk-talo, jatkuen tiistaisin
9.1. klo 12.45 Messukylän srk-talo, jatkuen torstaisin
13.1. klo 12.45 Uudenkylän srk-talo, jatkuen maanantaisin
15.1. klo 14 Linnainmaan srk-keskus, jatkuen keskiviikkoisin
Naisten aamukahvit klo 9.30 **8.1. ja 22.1.** Kaukajärven srk-talo Messukylän srk-talo **15.1.** ”Oma kuva” kuvataiteilija Mari Sydänmaanlakka **29.1.** ”Mies ja nainen - eläköön se pieni ero” Jari Nurmi
Miesten kahvitupa 8.1. klo 10 Messukylän srk-talo, jatkuen keskiviikkoisin
Ikäihmisten virkistyspäivä 8.1. klo 11.30 Linnainmaan srk-keskus Ehtoollinen, lounas ja ohjelmahetki ”Iloon kutsuttu”, Tuula Haavisto, Sisko-Helena ja **5.2.** Miettinen, Fabrin
Pappilanpuisto päiväpiiri 9.1. klo 13, Kourutaltankatu 2. Jatkuu parillisen viikon torstaisin
Kaukajärven lähetyspiiri 9.1. klo 14 Kaukaharjun palvelutalo, Keskisenkatu 13–15, läh.siht. Merja Mäkisalo **23.1.** klo 14 Kaukajärven srk-talo, Namaste, terveisiä Nepalista, läh.siht. Riitta Laiho
Diakoniapiirin ja töppösmummojen yhteinen aloitus 9.1. klo 14 Linnainmaan srk-keskus ”Raamatun näkökulmia anteeksiantamiseen”, Johanna Suban. Tied. Ritva Fabrin 050 586 5183
Diakoniapiiri 16.1. klo 14 Linnainmaan srk-keskus Tied. Ritva Fabrin 050 5865183. Seuraava piiri **30.1.**
Töppösmummot 23.1. klo 14 Linnainmaan srk-keskus Tied. Ritva Fabrin 050 586 5183
Hartaus 9.1. klo 14 Kaukaharjun palvelutalo, Keskisenkatu 15. Merja Mäkisalo **16.1.** klo 14.30 Lahdensivun koti, Jaakonmäenkatu 5. Anne-Maarit Rantanen
Kirkkontupa 13.1. klo 10 Uudenkylän srk-talo, jatkuen maanantaisin
Pappapiiri 13.1. klo 15 Kaukajärven srk-talo. Tied. diakoni Sisko-Helena Miettinen p. 040 8048672.
Pappapiiri yli 70-vuotiaille 14.1. klo 10 Linnainmaan srk-keskus. ”Kurinpito kaupungilla - poliisin silmin” Jukka Silin, Ritva Fabrin
Kirkkontupa 15.1. klo 10 Linnainmaan srk-keskus, jatkuen

keskiviikkoisin
Vanhemman väen ja merimieskirkkopiirin iltapäiväkahvit 15.1. klo 13 Levonmäen srk-koti Jatkuu parittoman viikon keskiviikkona
Kotosalla-talon hartaus 16.1. klo 11 Hannulankatu 1. Ritva Fabrin
Juttupiiri 16.1. klo 13.30 Messukylän srk-talo, jatkuen parittoman viikon torstaina
Miesten vuosihuolto 25.1. klo 8.30–22 Ilkon kurssikeskus Sen tien kulijat. Mukana kouluttaja Riitta Keskimäki, ylläääkäri Veli-Pekka Joki-Erkkilä, Touko Hakala. Maksu 40 € tai resurssien muk. Ilm. 21.1. menn. jukka.lepikonmaki@evl.fi tai p. 050 599 8215
Jumalan kämmenellä -ilta 29.1. klo 17.30–19 Levonmäen srk-koti Perhe voi hiljentyä raamatun-kertomuksen äärellä, jatkaa siitä leikkiin/peleihin/askartelun pariin ja lopuksi iltapala. Vap.eht. maksu
Arkimessu 4.2. klo 12.45 Kaukajärven srk-talo
Pienryhmät: Raamattupiirit: Kaukajärven srk-koti, ma klo 18 pariton viikko. alk. **13.1.** Linnainmaan srk-koti, ma klo 12 pariton viikko, alk. **13.1.** Uudenkylän srk-koti, ti klo 18 parillinen viikko, alk. **7.1.**
Naistenkerho Uudenkylän srk-koti, ma klo 19 pariton viikko, alk. **13.1.**
Naisten lentopallo Kauka-järven srk-koti, to klo 17.30 alk. **9.1.**
Naisten kuntojumppa Kaukajärven srk-koti, to klo 18.30, alk. **9.1.**
Naisten jumppa Uudenkylän srk-koti, ke klo 18 ja 19, alk **8.1.**
Israelilaisten tanssien illat Kaukajärven srk-koti, ma 17.45 alkeet ja 18.45 jatkoryhmä, alk. **13.1.**

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut 22.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu Aleksanterin kirkko Ari Rantavaara, Säte Siira, k. Helga Anttikoski. Lauluyhtye Lumous
Jouluaatto 24.12. klo 17 Jouluaaton sanajumalanpalvelus Aleksanterin kirkko Piispa Matti Repo, Ari Rantavaara, Sanna Toivola
Joulupäivä 25.12. klo 8 messu Aleksanterin kirkko Sami Uusi-Rauva, Ari Rantavaara, k. Sanna Toivola
Tapaninpäivä 26.12. klo 10 Aleksanterin kirkko Säte Siira, Sami Uusi-Rauva, k.t Sanna Toivola, Helga Anttikoski **29.12.** klo 10 Aleksanterin kirkko Ari Rantavaara, Säte Siira, k. Sanna Toivola
Uudenvuodenpäivä 1.1. klo 10 Aleksanterin kirkko Jaakko Kenttä, Sami Uusi-Rauva **5.1.** klo 10 Aleksanterin kirkko Säte Siira, Ari Rantavaara, k. Sanna Toivola
Loppiainen 6.1. klo 10 Aleksanterin kirkko Ari Rantavaara, Sami Uusi-Rauva, k. Sanna Toivola
12.1. klo 10 Aleksanterin kirkko Olavi Salminen, Ari Rantavaara, k. Sanna Toivola
19.1. klo 10 Aleksanterin kirkko Ari Rantavaara, Sami Uusi-Rauva **26.1.** klo 10 Aleksanterin kirkko Rippikoulupyhä, Sami Uusi-Rauva, Amélie Liehrmann, k. Sanna Toivola
2.2. klo 10 Aleksanterin kirkko Säte Siira, Ari Rantavaara, k. Sanna Toivola

Muut
Ehtoollishartaus klo 17 Aleksanterin kirkko **19.12.** Säte Siira **2.1.** Ari Rantavaara **9.1.** Asko Peltonen **16.1.** Sami Uusi-Rauva **23.1.** Merja Halivaara **30.1.** Säte Siira
Jouluaaton hartaus 24.12. klo 10 Peurankallion palvelutalossa, Peurankallionkatu 10. Sami Uusi-Rauva
Rukouksen ja ylistyksen ilta klo 18.30 **25.12., 8.1., 15.1., 22.1. ja 29.1.** Pyynikin kirkontupa Rukouksen ja ylistyksen ilta 29.1. klo 18.30 **1.1. ja 5.2.** Aleksanterin kirkko **Enkelikirkko 28.12.** klo 16 Aleksanterin kirkko Aulis Raunio. Järj. Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Lähetyspiiri 7.1. klo 13 Aleksanterin kirkon kryptassa, jatkuen tiistaisin
Kaiken maailman kirjoja – lukupiiri kirjallisuuden ystäville 7.1. klo 17 Seurakuntien talo, Emmaus. Tutustumme eri maihin ja maanosiin lukien ja keskustellen. Yhteistyössä Tuomiokirkkosrk:n kanssa
Perhekerho 8.1. klo 9.30 Pyynikin srk-koti. ”Uusi vuosi, uudet kujeet”
Miesten raamattupiiri 9.1. klo 11 Pyynikin kirkontupa, jatkuen torstaisin
Seurakuntapiiri 13.1. klo 14 Aleksanterin kirkon krypta, jatkuen maanantaisin
Uusia eväitä elämän reppuun = UUER klo 13–15 Seurakuntien talo, Emmaus. Toimintaa työttömille ja työikäisille. **14.1.** Säilyttäköön uusi vuosi sen mitä rakastat. Tuokoon tullessaan sen mitä kaipaat. Vieköön mennessään sen mitä taakkana kannat.” Katsaus uuteen vuoteen. **28.1.** Tutustumme Suurella Sydämillä -klubiin/Seurakuntien talon katutasossa. Kokoontuminen Emmauksessa. Järj. Pyynikin srk ja Tuomiokirkkosrk
Päivähetki 15.1. klo 13.45 Aleksanterin kirkon krypta, jatkuen keskiviikkoisin

TEISKON SEURAKUNTA

Messut 22.12. klo 10 Teiskon kirkko Hannele Juutinen, k. Saija Siuko
Jouluaatto 24.12.
Hartaudet klo 14 Teiskon kirkko Hannele Juutinen, Saija Siuko klo 16 Teiskon kirkko Hannele Juutinen, Saija Siuko
Joulupäivä 25.12. klo 8 Teiskon kirkko **Jouluaamun sanajumalanpalvelus** Tero Matilainen, Tuuli Muraja
Tapaninpäivä 26.12 klo 18 Teiskon kirkko **iltakirkko ja ehtoollinen** Tero Matilainen, Tuuli Muraja
29.12. klo 10 **sana-jumalanpalvelus** Teiskon kirkko Tero Matilainen, Tuuli Muraja
Uudenvuodenaatto 31.12. **klo 23 aattoyön messu** Teiskon kirkko, Hannele Juutinen, Saija Siuko
5.1. klo 10 sanajumalanpalvelus Teiskon kirkko Hannele Juutinen, Tuuli Muraja
Loppiainen 6.1. klo 10 Teiskon kirkko Tero Matilainen, Tuuli Muraja. Srk-kodilla kirkkokahvit **12.1.** klo 18 vauvakirkko Teiskon srk-talo Hannele Juutinen, Tuuli Muraja. Kutsumme tähän jumalanpalvelukseen erityisesti kaikki viime vuonna seurakunnassamme kastetut läheisineen. Iltapalaa tarjolla

19.1. klo 10 Teiskon kirkko Pyhän Henrikin muistopäivä, Tero Matilainen, Tuuli Muraja
Iltakirkko, Rippikoulu-sunnuntai 26.1. klo 18 Teiskon kirkko Hannele Juutinen, Peter Joukainen, Sanna Kallioinen **2.2.** klo 10 Teiskon kirkko Kynttilänpäivä. Tero Matilainen, Tuuli Muraja. Händel-kuoro. Seurakuntapiirien yhteinen kokoontuminen. Yhteisvastuukeräyksen aloitus. Keittolounas ja kahvit. Vieraina vapaaehtoistyöntekijät Vuokko Salonen ja Aili Mäki kertomassa Pirkanmaan Hoitokodista ja saattohoidosta. Keräyslistat ja materiaalit jaettavana YV-kerääjille

Muut
Kuorannan kotipyhäkoulu 6.1. ja 26.1. klo 15 Hakamaalla, Kuorannantie 511 Keski-Teiskon pyhäkoulu **12.1. ja 2.2.** klo 15 Teiskon srk-talo **Lähetysten rukousryhmä 13.1.** klo 18 Ylä-Sääksissä, Sääksniementie 118 A, jatkuen maanantaisin parittomilla viikoilla
Naisten jumppa 13.1. klo 19 jatkuen maanantaisin Terälässä, Niemikyläntie 14
13.1. klo 19.30 jatkuen maanantaisin Kämmeniemen koululla, Paavolantie 4
Saarentupa 15.1. klo 10–13.30 Kämmeniemen kerhohuone jatkuen keskiviikkoisin. Ikäihmisten ohjelmapäivä sisältäen ruokailun ja kahvit
Nuorten gospelryhmä 16.1. klo 17 Kämmeniemen kerhohuone. Kevätkauden aloitus
Joukkouuden eläkeläisille 21.1. klo 13–14.30, avoin kahvitteľhetki Kotilinnan kerhohuoneella, Ullakonvainio 5
Lähetysten käsityöpiiri Kahvi ja kudin 28.1. klo 10–12 Teiskon srk-talo
Ehtoollishartaus ja kahvitarjoilu 28.1. klo 13 Kotilinnan kerhohuoneella, Ullakonvainio 5. Hannele Juutinen ja Keski-Teiskon srk-piiri
Naisten matka-kumppanuusilta 30.1. klo 18 Kämmeniemen kerhohuone Ryhmätilassa. Lenkki, sauna, iltapala, ohjelmaa ja iltahartaus. Yhteisvastuu-ilta

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut Tuomiokirkossa **22.12.** klo 10 Merja Halivaara, Mari Korhonen-Hieta, urkuri Henri Hersta, Tuomiokirkon kuoro, joht. Tuomas Laatu
Jouluaatto 24.12.
Hartaudet klo 12 Vanha kirkko Merja Halivaara, mieskuoro Pirkanmiehet, joht. Tuomas Laatu klo 15 Srk-koti Katariina Mari Korhonen-Hieta, urkuri Henri Hersta klo 17 Asko Peltonen, urkuri Henri Hersta, Mieskuoro Pirkanmiehet, joht. Tuomas Laatu
klo 23 jouluyön musiikki-hartaus Olli Hallikainen, urkuri Henri Hersta, k. Tuomas Laatu, laulajia Cantionalesta ja Tuomiokirkon kuorosta
Joulupäivä 25.12. klo 10 messu Antero Niemi, Merja Halivaara, urkuri Henri Hersta
Tapaninpäivä 26.12. sanajumalanpalvelus klo 10 Asko Peltonen, urkuri Tuomas Laatu
29.12. klo 10 Antero Niemi, urkuri Henri Hersta
Uudenvuodenpäivä 1.1. klo 10 messu, Amélie Liehrmann, urkuri Henri Hersta **5.1.** klo 10 Asko Peltonen, Mari

Korhonen-Hieta, urkuri Henri Hersta
Loppiainen 6.1. klo 10 messu, pappisvihkimyksiä. Piispa Matti Repo, Amélie Liehrmann, urkuri Henri Hersta
12.1. klo 10 Olli Hallikainen, Antero Niemi, urkuri Henri Hersta
19.1. klo 10 Pyhän Henrikin muistopäivä, Merja Halivaara, Asko Peltonen, urkuri Tuomas Laatu, Pirkanpojat C-kuoro, joht. Jouni Rissanen
26.1. klo 10 Antero Niemi, Mari Korhonen-Hieta, urkuri Henri Hersta, Tuomiokirkon kuoro, joht. Tuomas Laatu
2.2. klo 10 Kynttilänpäivä, Amélie Liehrmann, Olli Hallikainen, urkuri Henri Hersta, Pirkanpojat C-kuoro, joht. Jouni Rissanen

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut
 Viinikan kirkossa
19.12. klo 19 hiljainen iltakirkko
 Ismo Kunnas
22.12. klo 10 Ismo Kunnas, Daniel Hukari, k. Veikko Myllyluoma
Jouluaatto 24.12. Hartaudet
 klo 16 Jussi Mäkinen, k. Veikko Myllyluoma. Perheille klo 21 Maarit Kuusisto, musiikkia
Joulupäivä 25.12. klo 8 sanajumalanpalvelus Ismo Kunnas, Maarit Kuusisto, k. Veikko Myllyluoma
Jouluaatto 24.12. Hartaudet
 klo 16 Jussi Mäkinen, k. Veikko Myllyluoma. Perheille klo 21 Maarit Kuusisto, musiikkia
Joulupäivä 25.12. klo 8 sanajumalanpalvelus Ismo Kunnas, Maarit Kuusisto, k. Veikko Myllyluoma
 klo 10 sanajumalanpalvelus Nekalan srk-talo
 Ismo Kunnas, Maarit Kuusisto, k. Veikko Myllyluoma
Tapaninpäivä 26.12. klo 10 Jussi Mäkinen, Maarit Kuusisto, k.
29.12. klo 10 Maarit Kuusisto, Jussi Mäkinen, k. Anssi Pyykkönen
Uudenvuodenpäivä 1.1. klo 10 sanajumalanpalvelus, Jussi Mäkinen, Maarit Kuusisto, k.
5.1. klo 10 Maarit Kuusisto, Ismo Kunnas, k. Veikko Myllyluoma
Loppiainen 6.1. klo 10 Ismo Kunnas, k. Veikko Myllyluoma
9.1. klo 19 hiljainen iltakirkko, Ismo Kunnas
12.1. klo 10 Daniel Hukari, Jussi Mäkinen, k. Veikko Myllyluoma
19.1. klo 10 Maarit Kuusisto, Ismo Kunnas, k. Veikko Myllyluoma
23.1. klo 19 hiljainen iltakirkko, Ismo Kunnas
26.1. klo 10 Daniel Hukari, Maarit Kuusisto, k. Veikko Myllyluoma
2.2. klo 10 Ismo Kunnas, Jussi Mäkinen

Muut
Työttömien ruokailu joulutaulla
 Toiminta jatkuu **8.1.2014** keskiviikkoisin klo 12-13 Nekalan srk-talolla. 2 €.
Diakoniapiirit
Keskiviikkopiiri keskiviikkoisin klo 12.30-14 Viinikan kirkolla,
15.1.2014–
Nekalan Pysäkki perjantaisin klo 10–13 Nekalan srk-talolla,
17.1.2014–
 Lisätiet. Anne Järvinen p. 040 804 8480 ja Riitta Kivistö p. 040 804 8482

Ehtookellojen pakkaskirkko 18.1. klo 18 , Nekalantie 12, Päivi ja Juha Pehkonen
Sanasta suunta 19.1. klo 14-16 Viinikan kirkon srk-sali Suolana elämässä, Hannu Ruuskanen, Riitta ja Jorma Satama, laulu
Hanna-työn rukouspiiri 23.1. klo 18 Nekalan srk-talo
Lounas Yhteisvastuun hyväksi Nekalan srk-talolla **8.2.2014** klo 13
 Lounas runsaasta noutopöydästä, ohjelmatuokio sekä leivoskahvit Ilm. 2.1. alkaen, 31.1. mennessä evelliina.ruokola@evl.fi tai p. 050 464 8089

DEUTSCHER GOTTESDIENST

Deutscher Gottesdienst **am 26.1., am 2.2.** und am **9.2.2014** um 16 Uhr im Gemeindehaus von Pyynikki, Kisakentänk. 18; anschließend Kirchkaffee

ENGLISH SERVICE

English Service in the Old Church every Sunday at 4 p.m. Sunday School for kids, coffee social for everyone. Notice: Sunday School starts January 12th!
22.12. Rev. Kati Eloranta.
24.12. klo 14–15 Vanha kirkko. Christmas Eve Service of the word at 2 pm. Rev. Ville Aalo.
29.12. Anglican Church Reader Emmanuel Eneh, Rev. Ville Aalo.
5.1. Anglican Church Reader Emmanuel Eneh, Rev. Ville Aalo
12.1. Rev. Teuvo Suurnäkki,
19.1. Rev. Ville Aalo, **26.1.** Rev. Risto Korhonen, **2.2.** Anglican Church Reader Emmanuel Eneh, Rev. Ville Aalo

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Tammerfors svenska församling firar tillsvidare gudstjänst/ högmässa varje söndag kl 10.30 i Pyynikki församlingshem, Kisakentänkatu 18. Du är också alltid välkommen att ringa kansliet tel. 040 804 8150.

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma–pe klo 12–18, jolloin paikalla on **päivystävä seurakuntalainen**.
Pappi on tavattavissa ma–pe klo 16–18. **Rukoushetki** ma–ke, pe klo 17. **Ehtoollishartaus** torstaisin klo 17.
Raamatunluku- ja rukous-hetki tiistaisin klo 12, alkaen **7.1. Rukoilevat äidit** (kansainvälinen rukousketju) tiistaisin klo 17.30, alkaen **14.1.**

HYVIEN TEKOIDEN KAUPPA

Kauppa avoinna arkisin klo 9–17 osoitteessa Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26. Tule tekemään löytöjä lähetyksen

sekä kansainvälisen ja paikallisen diakonian hyväksi.

LASTEN KATEDRAALI

Finlaysonin kirkossa avoinna päivittäin klo 10–18 loppiaiseen asti.
La 21.12 Matka Betlehemiin tasatunnein klo 12–17 välisenä aikana Joulukertomus nukketeatterin keinoin, lastenohjaajat
Su 22.12 Joulu sydämeen tasatunnein klo 12–17 välisenä aikana Lasten joululauluvartit, Marjaana Ruutunen
Jouluaattona 24.12 Enkelin viesti klo 13.30 Pikkulapsiperheiden aattohartaus, Raija-Liisa Vuorio, klo 15 Perheiden aattohartaus, Kari Soukka
Joulupäivä 25.12 Seimen lapsi klo 15 Lasten joulukirkko, Anne Ryyppö-Prami
Tapaninpäivä 26.12. Eläinten kumarrus klo 15 Tapaninpäivän kirkkohetki – oma pehmelelu mukaan, Raija-Liisa Vuorio
Su 29.12. Kulkusten kilinä klo 15 Joululoman kirkkoretki, Merja Jokela, Elisa Manninen
Loppiainen 6.1. Tähten kutsu klo 15 Kauneimmat joululaulut vielä kerran, Raija-Liisa Vuorio

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, **avoinna hiljentymistä varten** arkisin ma-to klo 9–15 ja pe klo 9–14 **7.1 asti** sekä **8.1.14 alkaen** arkisin ma-to klo 8–15 ja perjantaisin klo 8–14

MUMMON KAMMARI

Mummon Kammarin **joulutauko 20.12.–6.1.** **Lähimmäisapua vanhuksille 7.1. alkaen.** **Seurakuntien avunvälitys** arkisin klo 9–13 p. 03 219 0711 – lääkäriin saatot ja muut kertaluonteiset pyynnöt klo 9–11, muut (talkkari pikkaraiset, ulkoiluystävät, juttukaverit) klo 13 asti
Mummon Kammarin toimisto ma 9–17, ti-to klo 9–14 p. 03 219 0455 Kyläpaikka tammikuussa ma–ke 10–14 Otavalankatu 12 A
Perehdytyskurssi vapaaehtoiseen vanhustyöhön ma 13.1. klo 17–19, jatkuen **ma 20.1.** Ilmoittautuminen toimistoon tai www.mummonkammari.fi

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaan-katu 17 G, p. 3891841.
Avoinna ma-to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30. **Vaatepalvelu** auki ma-to klo 7.30–12, pe klo 7.30–11.
Vaatepalvelun lahjoitukset

p. 040 804 8143. **Puuro** ma–pe klo 9–11
Lauantaiaukiolo klo 10–13. Tarjolla puuroa, leipää ja kahvia.
Pullakirkko perjantaisin klo 9.30–10. Tarjolla leipää ja kahvia.
10.1.2014 Ilmari Karjalainen, **17.1.** Heidi Repo, **24.1.** Ville Aalo, **31.1.** Kari Kuusisto
Mustan Lampaan joulu 24.–26.12.
 Jouluaattona 10–18, Joulupäivänä 10–14, Tapaninpäivänä 9–15. Jouluruokaa tarjolla.
 Aattona esiintyvät Viestiveljet ja joulupäivänä Arto Ovaska & lauluryhmä
Joulusauna Pispalan Rajaportissa aattona klo 18.00 Hyvää joulua & Onnellista Uutta Vuotta toivottaa Mustan Lampaan väki!

NUORET AIKUISET/ UUSI VERSO

Varikkomessu 12.1. Huom! klo 16 ja **26.1.** klo 17 Pispalan kirkko
 www.uusiverso.fi

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su-to klo 18–01 sekä pe ja la klo 18–03, p. 010 190 071 sekä **www.evl.fi/palvelevanetti**

RETKET/MATKAT

Talvilomaretki Tunturihotelli Vuontispiirtille 22.2.–1.3.2014. Majointu 2hh aik. 297 €, lapsi 4–14 v. lisävuoteessa 148 € ja normaali vuodepaikalla 220 €. Mökissä (3–4 henkilöä) aik. 273 €, lapsi 136 €. www.vuontispiirtti.fi. Hintaan sis. iltapala tulopäivänä, aamiainen, retkievää ja päivällinen, lähtö-päivän aamiainen, liinavaatteet ja sauna. Bussimatka hinta n. 140 €/meno-paluu. Hintaan sis. mahdolliset retket ja käynnit Pallaksella. Varaukset p. 050 520 9012. Osallistujille lähetetään tarkemmat ohjeet matkasta. Lapin terveisin Yrjö E. Seppälä p. 040 584 0369, Hannu Kilpeläinen p. 040 535 6789 ja Erkki Vartiainen p. 050 589 0254

RUKOUKSEN TALO

Rautatienkatu 22
 Rukous on kristittyjen äidinkieli ja kaikille tarkoitettu siunauksen lähde. Tule syttymään rukouksesta ja rakentamaan seurakuntaa rukouksin.
Yhteistä rukousta arkisin klo 9–11 **7.1. alkaen Nuorten rukouskoulu Preikkari** parittomien viikkojen maanantai klo 18 **Nuorten Praisekuoro- ja bändi** parillisten viikkojen maanantai klo 18
Ylistystanssiseminaari la 4.1. klo 12–18 Näsin sali, Näsilinnankatu 26. Opettajana Saara Taina.
Rukous- ja paastopäivä ma 3.2., 3.3
Rukouspäivä la 15.2. klo 10–15. Rohkaisua

..Tampereen seurakuntien
KIRKKOMUSKARIT kevätkausi 2014 alkaa viikolla 3. Ma 13.1.14 alkaen.
 Uusia kirkkomuskarilaisia otetaan vapautuville paikoille. Ilmoittautumiset sähköisellä lomakkeella sekä tiedot toimintapaikoista ja lukujärjestyksistä, maksuista ym. os. **www.tampereenseurakunnat.fi/kirkkomuskarit**. Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Raamatusta, rukousta, ylistystä, rukouspalvelua. Kahvitarjoilu.

Koivistonkylän srk-talo Aamurukousmessu 29.1. klo 6–7.30
 Maarit Kuusisto. Tied. Anne Tuhkanen p. 044 218 0010

SANAN LÄHTEILLÄ

Vanha kirkko klo 18.30
 Psykologi Satu Eerola lähestyy asiaa psykologian silmin ja vieraileva raamattuopettaja Vesa Siltala luotaa asiaa Raamatun maailmasta käsin. Minna ja Jussi Pyysalon vetämä musiikki kuljettaa puheiden lomassa opetusta eteenpäin.
22.1. puhutaan työstä ja levosta

SENIORIFOORUM

Aleksanterin kirkon krypta klo 13
 Edullinen kahvitarjoilu klo 12 alkaen.
16.1. Kuka valvoo etuasi? Minna Mattila, holhousasiain esittelijä
30.1. Ikääntyminen ja mielenterveys, Reijo Laitinen, psykiatri

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET
 Kurjentaival 22, 33100 Tampere
 (Vastapäätt Viinikan kirkkoa)
Seurat
 Pyhäpäivisin klo 14.00
Uudenvuoden seurat 31.12.2013 klo 12.00 ja 18.00 Kalevan kirkko
1.1.2014 klo 12.00 ja 18.00 Kalevan kirkko
2.1.2014 klo 12.00 ja 18.00 Rukoushuone
 Saarnaajat Ruotsin Lapista ja Amerikasta
 Tervetuloa!

KANSAN RAAMATTUSEURA Hämeenkulmassa, Hämeenpuisto 15 A 4 (p.0207 681 671)
 www.kansanraamattuseura.fi/kaupungeissa/tampere/
LÖYDÄ LAHJASI – LÖYDÄ PAIKKASI – ARMOLAHJA-KURSSI klo 18.00 ke 15.1.; 29.1.; 19.2.; 12.3.; 26.3. ja 2.4. Osall.maksu 20€.
 Ilmoittautumiset tiina.makinen@sana.fi
MIESTEN RAAMATTUILLAT klo 18.30 ti 14.1.; 11.2.; 11.3.ja 8.4.

SEURAKUNTIEN KIRJASTO

(ent. Materiaalipalvelu)
 Näsilinnankatu 26, (5.krs).
Avoinna 16.12.–20.12. ma–pe klo 9.30–15. **Kirjasto on suljettu 18.12. ja 23.12.–7.1.2014.** Palautukset Seura-kuntien talon aulapisteeseen.

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26, PL 226, 33101 Tampere p. 03 219 0111 (vaihte), avoinna arkisin klo 8.30–15.45
 Katutason asiakaspalvelupiste
 · Keskusrekisterin asiakaspalvelu
 · Seurakuntatoimiston asiakaspalvelu
 · Hautaustoimen asiakaspalvelu
 Avoinna arkisin klo 9–15.

SEURAKUNTIEN AVUNVÄLITYS

Puhelinpalvelu avoinna arkisin klo 9–13 numerossa 03 219 0711.
Pyydä Apua -palvelu internetissä: www.suurellasydamella.fi

”ROUDARI KERTO O NAISISTA” – sarja Raamatun naisista, opettajana Teemu Kauppinen Lisätiedot: matti.makinen@sana.fi
NUORET AIKUISET
 www.opiskelijat.fi

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS Nekalankulma 1
 www.tampereenrauhanyhdistys.fi
 Seurat sunnuntaisin klo 16, keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19
23.12. seurat Koukkuniemen vanhainkodin os. 22 klo 16
26.12. Tapaninpäiväseurat klo 16
30.12 . LLC:n lähetysseurat klo 19
1.1. seurat klo 16
6.1. loppiaisseurat klo 16
17.1. SRK:n lähetysseurat Oriveden seurakuntakeskuk-sessa (Latokartanontie 5)
19.1. seurakuntailta klo 16 Tervetuloa!
 Seura-aikoina seurat kuunneltavissa osoitteesta www.tampereenrauhanyhdistys.fi eri Pirkanmaan rauhanyhdistyksiltä

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi

56. vuosikerta

Julkaisija

♦ Kustantaja: Kotimaa Oy

♦ Julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat, p. 03 219 0111

♦ **Toimitus:** vs. päätoimittaja Kirsi Airikka

♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, p. 050 381 0970 ja Asta Kettunen, p. 050 438 2716

s-posti: tampereenkirkkosanommat@evl.fi ja

etunimi.sukunimi@evl.fi

Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

♦ **Mediamyynti:** Medialiike

Sanna Susi, p. 044 3337204, sanna.susi@medialiike.fi

Mervi Juutilainen, p. 044 5205560, mervi.juutilainen@medialiike.fi

♦ **Ilmoitusvalmistus:**

Tuija Lautiainen, p. 044 5322300, tuija@seema.fi

♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy

♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi

♦ **Taitto:** Kotimaa Oy

♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl

♦ **ISSN:** 1237-9603, äänite: 1237-959X

♦ Uusi Silta-lehti ilmestyy: 5.2.2014, aineisto 15.1.2014 mennessä

☒ **Kyllä kiitos! Tilaan Askelen 6 kk vain 28€**

Norm. hinta 6 kk 42 € ☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Tilaus on määräaikainen, ja se maksetaan yhdessä erässä.

LEHDEN MAKSAJA

Nimi	
Osoite	
Postinumero ja -toimipaikka	
Puhelinnumero (myös suunta)	
Allekirjoitus	

LEHDEN SAAJA

Nimi	
Osoite	
Postinumero ja -toimipaikka	

Voit tehdä tilauksen myös:

- puhelimitse 020 754 2333
- sähköpostilla tilauspalvelut@kotimaa.fi
- www.askellehti.fi/tarjous

ASKEL MAKSAA POSTI- MAKSUN

Kotimaa Oy
Vastauslähetys
Tunnus 5001582
00003 HELSINKI

Tarjous on voimassa 31.12.2013 saakka ja koskee vain uusia tilauksia. Tarjous koskee vain Suomeen lähetettäviä tilauksia, ulkomaisiin tilauksiin lisätään postikulut. Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta. Alle 18-vuotiaalla täytyy olla lupa lehden tilaamiseen. Osoitetta ja puhelinnumeroita voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. 1.1.2013 lähtien vähintään kuukauden ajaksi tilattavien sanoma- tai aikakauslehtien verokanta on 10 % ja Digilehden 24 %. Tarjoustunnus joului3

*Tilaa askel
lahjaksi heille, joista välität!*

Jouluna haluamme antaa lahjoja, joista on hyötyä ja iloa. Jotain sellaista, joilla on meille itsellemekin merkitystä. Moni on saanut lohdutusta ja voimia Askel-lehdestä. Sen mielenkiintoiset haastattelut ja kiinnostavat kolumnit tuovat sisältöä elämään ja auttavat jaksamaan. Tässä levottomassa ajassa se kertoo viestiä uskosta, toivosta ja rakkaudesta ensimmäisen joulun tavoin.

Tilaa lahjaksi ajatuksia herättävä Askel-lehti.

Tampereen seurakuntien tapahtumia 18.12.2013-5.2.2014

SILMUKKA

Silmukka, Pispalanvaltatie 16 C. Avoinna arkisin ma, ti, ke klo 9-13. **Avoimessa kahvilassa** voit lukea päivän lehden tai hoidella puhelimitse virallisia asioitasi. Käytössäsi tietokone. Kun tarvitset neuvoja tai opastusta sosiaalitoimeen, työttömyyteen ym. liittyvissä asioissa, tervetuloa juttusille! **Suljettu 19.12.13-13.1.14.** Tied. diakoni Pia Ojalahti p. 050 434 33 15

SINKUT

Sinkkuillat Aleksanterin kirkon krypta parillisina tiistaina klo 18-20. **Kevätkauden aloitus 7.1.** **Runoilta 21.1.** Mikä runo puhuttelee sinua ja miksi? Tuo mukana omia tai toisten kirjoittamia runoja. **Kehon ja mielen huoltoa 4.2.** Kevyttä niska-hartiajumppaa, rentoutusta ja keskustelua mielen hoitamisesta. **Sinkkujen oloilta 11.1.** klo 17-21 Nekalan srk-talon nuorisotilat, Kuoppamäentie 23. Yhdessäolaa, sisäpelejä, saunomista, nyyttärit. Mitä toivot kevään sinkkuilloilta? Tuo ideasi! Lisät. Sari Peltonen p. 050 381 7177 sari.peltonen@evl.fi

SURURYHMÄ

23.1. klo 18-19.30 Hervannan kirkko. Ryhmässä mukana diakoniatyöntekijä Katri Ikonen ja pastori Ilmo Käki.

SUURELLA SYDÄMELLÄ -KLUBI

Näsilinnank. 26, katutaso **16.1.** klo 18 **Kari Peitsamon konsertti** **21.1. Kansainvälinen kulttuuri-kahvila** klo 18. Tarjolla on hauskaa suomen kielen opetusta ja erilaisia kulttuureja, kahvia ja pelejä sekä mahdollisuus tulla mukaan toimimaan vapaaehtoisena Tampereelle muuttaneille. Lapsille leikkipaikka. Paikalla monikulttuurisesta työstä Johanna Pirttijärvi, Ville Aalo ja Heidi Repo. Lisät. diakoni Heidi Repo p. 050 541 5833

TUOMASMESSU

31.12. klo 20 Aleksanterin kirkko. "Häikäisevän kirkas salaisuus" **19.1.** klo 18 Aleksanterin kirkko. "Raikasta vettä". Katso lisää s. 10

Ilahduta lähimmäistä kaukana

Kehitysmaiden vammaiset lapset saavat tänä vuonna Suomen Lähetysseuran keräämät tuotot jou-lukeräyksestä ja Kauneimmat jou-lulaulut -tilaisuuksien kolehdista.

Lisätietoja auttamisesta: www.suomenlahetykseura.fi/ls_fi/sivut/lahjoita

Kirkon Ulkomaanavun ad-venttikeräys kohdistuu tänä jou-luna köyhyydessä eläville lapsille kehitysmaissa. Lisätietoja autta-misesta: www.kirkonulkomaan-apu.fi/adventtikerays

Kirkon Ulkomaanapu ke-hottaa myös toisenlaisen lahjan hankkimiseen. Toisenlaisia lah-joja on tarjolla: www.toisenlai-nenlahja.fi

Virrassa

Ihmisoikeudet kuuluvat myös paperittomille

On vuosi 1987. 21-vuotias **Shahram Khosravi** seisoo helmi-kuun lopun kylmänä yönä soratiellä keskellä valtavien vuor-ten reunustamaa maisemaa.

"Keskiyö kului ja maisema kietoutui hiljaisuuteen. Tie erotti toisistaan Iranin ja Afganistanin. Se oli raja. Tunnelma oli tappavan pysähtynyt, yksi maailman verisimmistä rajois-ta odotti seuraavaa uhriaan. Kuuta ei näkynyt.

"Hyvä! Pimeys antaa meille suojan", sanoi salakuljetta-jani. Niin, ei ole kovin reilua kutsua häntä salakuljettajaksi, sillä hän pelasti minut varmalta kuolemalta kammottavas-sa sodassa.

Soratie erotti toisistaan kaksi valtiota. Se ei ollut tie, vaan lain asettama näkymätön muuri. Yksikin askel, ajattelin, ja olen jossain muualla. Kun jalkani koskettaa maata tien toi-sella puolella, en ole enää sama henkilö.

Jos otan tämän askeleen, minusta tulee ´laiton´ eikä maa-ilma ole enää koskaan entisensä. Sinä yönä otin tuon aske-leen ja odysseiani ´laittomuuteen´ alkoi."

Shahram Khorsavi on yksi niistä 5-8 miljoonasta Euroo-pan Unionin alueella olevista paperittomista, joilla ei ollut oleskelulupaa. Nyt hänellä ovat luvat kunnossa. Hän sai Ruot-sista turvapaikan ja työskentelee antropologian lehtorina Tuk-holman yliopistossa.

Antti Sadinmaa on suomentanut hänen teoksensa *Laiton matkaaja. Paperittomuus ja rajojen valta.* (Gaudeamus 2013)

Luen Helsingin Sanomien uutista. Otsikko lupaa paljon: *Helsinki hoitaa paperittomat lapset* (HS 10.12.2013).

Helsingin kaupunginhallitus takaa terveyspalvelut raskaa-na oleville naisille ja kaikille alle 18-vuotiaille samaan hintaan kuin helsinkiläisille.

Paperittomien terveydenhuollosta on keskusteltu ja kiis-telty pitkään muuallakin kuin Helsingissä. Nyt on päätös-ten aika.

Suomessa toimii joukko vapaaehtoisia lääkäreitä, jotka ovat tarjonneet apunsa paperittomille. Pikku hiljaa on ym-märretty, että kyse on elävistä ihmisistä, joiden ihmisoikeu-det ovat samalla tavalla jakamattomat kuin meidän "pape-rillistenkin."

Kuka on paperiton? Pakolaisneuvonta ry:n mukaan hän on ihminen, joka asuu maassa ilman oleskelulupaa eikä oles-kelu ole viranomaisten tiedossa. Oleskelulupahakemus on hy-lätty, lupa mennyt vanhaksi eikä sitä ole uusittu.

Joskus lupaa ei ole haettu ollenkaan. Paperittoman kal-taisessa tilanteessa ovat esimerkiksi Itä-Euroopan romanit ja lupapäätöksiä odottavat.

Suomessa olevien paperittomien määrää on vaikea tie-tää. Poliisi on tavannut vuonna 2011 noin 3300 laittomasti maassa oleskelevaa.

YK:n Ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ar-tikla 13:n mukaan jokaisella henkilöllä on oikeus liikkua va-paasti ja valita asuinpaikkansa valtion piirissä. Jokaisella on oikeus jättää maa, myös oma maansa, ja palata maahansa.

Artikkelissa 15 sanotaan jokaisella yksilöllä olevan oikeu-den kansalaisuuteen. Keltään ei saa mielivaltaisesti riistää kansalaisuutta eikä oikeutta kansalaisuuden vaihtamiseen.

"Kansallisvaltioiden monumentit ovat rajojen, sotien, kan-sanmurhien ja rasismien monumentteja," Shahram Khosravi tiivistää paperittomuuden ja rajojen vallan.

Maila-Katriina Tuominen

Kirjoittaja on kulttuuri- ja ihmisoikeustoimittaja.

Hannu Jukola

Kolumneja voi kommentoida osoitteessa www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi.

Kotipesä tukee naisia ja perheitä

Tampereen Valkonauha tukee naisia ja perheitä terveeseen ja tasapainoiseen elämään. Yhdistyksen uutena työmuotona alkaa Kotipesä-toiminta, osoitteessa Satamakatu 16 D 79.

Kotipesässä järjestetään talan kynnyksen tapaamista ja teemoja kahvin merkeissä paritöiden viikkojen keskiviikkoisin kello 15–17. Aiheina ovat kristilliset arvot, fyysinen ja psyykinen jaksaminen, käsillä tekeminen ja tietotekniikan hyödyntäminen.

Ensimmäisessä kokoontumisessa 15. tammikuuta puhutaan elämään liittyvistä peloista ja ahdistuksista. Keskustelua johtaa Katri Nahkuri.

Kotipesässä toimintaan ovat tervetulleita osallistumaan niin tamperelaiset kuin ympäröivän seutukunnankin väki. Valkonauhan yhtenä teemana ensi vuonna on ”Kuinka olla hyvä ja kiltti toisille unohtamatta itseään”.

Teemaan liittyvä seminaari järjestetään 15. maaliskuuta. Kouluttajana on kirjailija Anna-Liisa Valtavaara. Alustuksen pohjalta pohditaan, onko kiltteys voimavaras vai voimavara ja haetaan yhdessä työkaluja ja keinoja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Lisätietoja: puheenjohtaja Paula Kupias, p. 040 575 3771 tai paula.kupias@gmail.com ■

Erosta eteenpäin

Uusi Erosta eteenpäin -vertaisryhmä aloittaa toimintansa tiistaina 14. tammikuuta 2014 kello 18 Pispalan kirkontuvalla.

Tarkoitus on käydä läpi eron jälkeisiä tunteita, kuten surua, vihaa, pelkoa ja häpeää. Keskustelut käydään luottamuksellisesti.

– Ainoana pääsyaatimuksena on itse koettu avio- tai avoero lähimenneisyydessä tai vaikka vuosikymmen sitten. Pääasia, että kokee tarvetta käsitellä siihen liittyviä tunteita ja löytää sen avulla tasapainoinen elämä, kertoo ryhmän vetäjä Tytti Lietosalmi.

Tapaamisia on kymmenen. Ryhmään mahtuu 10–15 ihmistä.

Ilmoittautumiset: Tytti Lietosalmi, p. 050 5420545 tai Veikko Sarko, p. 040 5702714. ■

ASIANAJOTOIMISTO
ARJA LUOMA OY
RONGANKATU 4 D,
33100 TAMPERE
PUH. (03) 2633 500

Jalkahoito kotikäyntinä
46/51€
Jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittanut sairaanhoitaja
Satu Laurell
p. 050 558 0232

LAKITOIMISTO RAJAMÄKI
• perunkirjoitukset ja perinnönjaot
• avioerot ja ositukset
• lasten huolto-, tapaamis- ja elatusasiat
• testamentit ja avioehdot
• kauppakirjat ja sopimukset
• riita- ja oikeudenkäynnit
• rikosoikeudenkäynnit
Maksuton puhelin- ja sähköpostineuvonta
Itsenäisyydenkatu 2, Tre
Puh. 010 666 4433
Matkapuhelimesta 8,35 snt/puh + 17,17 snt/min, lankapuhelimesta 8,35 snt/puh + 6 snt/min (alv 24%).
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

Hämeen Kivituote Oy Touko Virsiheimo
- hautakivet - kaiverrukset ja muut
hautakivialan työt lähes 50 v. kokemuksella
Riitinmäentie 63, 36200 Kangasala
touko.virsiheimo@gmail.com
p: (03) 377 0757 / 0400 633 636

Jalkojenhoitoja kotikäynnillä
Täydellinen jalkahoito nyt tarjouksella **38€**
2 jalkahoitoa sisältävä lahjakortti **65€**
Tilaa oma aikasi, lahjakortteja rajoitetusti!
Lähihoitaja / jalkojenhoitaja Taina Virtanen
Puh: 040 465 4923

Ihmiselle joka uskoo asiaansa

J.I. WAHLBERG OY
Vuodesta 1891
Hämeenkatu 27, Tampere
☎ 03-212 9645
www.jiwahlberg.fi
• JALOKIVET • KIHLAT • LAHJAESINEET
• KORUT • KELLOT • TILAUSTYÖT

Sydämellistä palvelua jo 16 vuoden ajan
Ammattitaitoinen henkilökuntamme: sairaanhoitajia, lähi- ja kodinhoitajia valmiina auttamaan tarpeidenne mukaan:
• kotisairaanhoito
• omaishoitajien vapaat
• kotipalvelu
• lastenhoito
• juhla-apu
• siivoukset
• pienet pihatyöt
 Muistathan kotitalousvähennyksen...
Hoito- ja hoivapalvelu
Taru Koskivuori
sairaanhoitaja
p. 040 561 2782
www.hoitajahoiwapalvelu.fi
taruelisa@elisanet.fi

Lähde liikkeelle
-koulutus
Tule tutustumaan tämän päivän lähetystyöhön ja pohtimaan omaa paikkaasi lähetystyössä kotimaassa ja ulkomailla. Koulutuksen suorittaminen avaa mahdollisuuden hakea vapaaehtoistyöhön jollekin Lähetysseuran työalueelle.
Lähijaksot
18.–19.1. Tampere Tesoman kirkko
14.–16.2. Päiväkummun kurssikeskus, Orivesi
8.–9.3. Tampere Tesoman kirkko
Lisätiedot ja ilmoittautumiset 8.1.2014 mennessä:
Tuija Riitta Heiskanen, puh. 040 3566 872
tuija-riitta.heiskanen@suomenlahetysseura.fi
Osallistumismaksu:
200 e, + Päiväkummun viikonloppu 110–140 e majoituksella
 SUOMEN LÄHETYSSEURA

2013 jKr. © Ari Peura

ONKO TEILLÄ SYNTYMÄPÄIVÄ-KORTTEJA 2013-VUOTIAALLE?
JOULU-KORTIT 5€ 1042

Lahjoita jouluiloa lähellä

Tampereen seurakunnat järjestää yhteisen joulujuhlan vähävaraisille ihmisille jouluaattona Seurakuntien talossa. Lahjoita 10 euron jouluateria tai 20 euron jouluherkkukassi vähävaraiselle tamperelaiselle. Tee lahjoitus Suurella sydämellä -verkkokaupassa.

Verkkokaupasta voi tilata myös erilaisia tuotteita, joiden hinnasta osa menee vähävaraisten tampere-laisten auttamiseen.

Seurakuntien talon ala-aulassa, Näsilinnankatu 26, toimii Hyvien Tekojen Kauppa, jonka tuotto käytetään kokonaan kotimaisen ja kansainvälisen diakoniatyön hyväksi. Kauppa on avoinna arkin klo 9–17 ja lauantaisin klo 10–14. Perjantaina 3. 1. 2014 kauppa sulkeutuu jo kello 15.

www.suurellasydamellakauppa.fi

PUOLUSTAJA - elämän eri vaiheissa
TAMPEREEN KAUPUNKILÄHETYS RY

Hei Seniori!
Senioripysäkki on sitoutumaton yli 60-vuotiaiden tamperelaisten tukipiste Laukontorilla.
Tunnetko itsesi yksinäiseksi? Onko sinulla huolia?
Meillä voit keskustella mieltäsi painavista asioista työntekijän kanssa kahden tai osallistua viikoittain kokoontuvaan keskusteluryhmään.
Uusia keskusteluryhmiä on alkamassa alkuvuodesta.
Oletko yli 60-vuotias, juuri jäämässä tai jäänyt pois työelämästä? Mietitkö mitä nyt?
Olemme aloittamassa alkuvuodesta juuri Sinulle tarkoitettua keskusteluryhmää.
Olet lämpimästi tervetullut. Toimintamme on maksutonta.
Soita ja varaa aika, tai kysy lisää toiminnastamme
Puh. (03) 223 7622.

Senioripysäkki, Laukontori 4

Vapaaehtoinen kutoo töppösiä kastelahjaksi

Kaikki Härmälän kirkossa kastettavat lapset saavat lahjaksi kastetöppöset, joita kutoo vapaaehtoinen eläkeläinen.

Emilia Vadénin toinen poika **Aatos** kastettiin maraskuun alussa ja äiti yllättyi saadessaan töppöset. Kaste merkitsee Vadénille yhteisöön kuulumista.

– Pappi toi mukanaan töppösiä kauniissa pakkauksissa kasteen suunnittelutilaisuuteen, ja sain valita useista väreistä sopivan. Vauva käyttää töppösiä kerhoissa ja kirk-

komuskarissa sekä muutenkin jalakoja lämmittämässä. Ne ovat kau-
niit ja tosumaiset, malli on sopiva ja ne pysyvät hyvin jaloissa, kun ne voi kiristää nauhoilla, Vadén kertoo.

Vadén tekee itsekin jonkin verran käsitöitä ja kutoi vauvalle peiton.

– Tässä vaiheessa itselläni on kädet täynnä töitä kahden pienen lapsen kanssa. Onneksi suvuista

löytyy muitakin käsityön taitajia, sillä mummot ja isomummo ovat kutoneet sukkia lapsille, Vadén hymyilee.

Perhe palasi kotikaupunkiinsa, kun se muutti Jyväskylästä Tampereelle tammikuussa. Se käy jumalanpalveluksissa juhlapyhinä, kuten jouluna ja pääsiäisenä. Lisäksi äiti käy kaksivuotiaan **Justuksen** ja Aatos-vauvan kanssa ker-

ran viikossa seurakunnan muskarissa. Vadén on tutustunut muskarissa toisiin äiteihin. Myös Justus on saanut siellä kavereita.

– Vapaaehtoisten toiminta seurakunnassa on tosi hieno juttu, se pitää mielen virkeänä. Hyvä, että joku tekee hommia, joista muut saavat iloa. Vapaaehtoiset voivat tehdä monenlaisia töitä, vaikka käden taitoja ei olisikaan, Vadén miettii.

Kutoja muistuttaa kasteen tärkeydestä

Härmälän seurakuntapastori **Satu Saarela-Majanen** kertoo, että seurakunnan eläkkeellä oleva lastenohjaaja tekee kaikille kasteperheille töppöset lahjaksi. Hän on kutonut tossuja kaksi vuotta ja niitä on jaettu kasteperheille noin 200 paria. Varastossa on valkoisia, vaaleansinisiä ja vaaleanpunaisia töppösiä, ja ne on pakattu läpinäkyvään pakkaukseen.

Tampereen muissa seurakunnissa ei tietyvästi ole tällaista toimintaa ja lahjaa.

Töppösvapaaehtoinen haluaa kannustaa muitakin siihen, että vapaaehtoistyötä voi tehdä myös tällä tavalla.

– Hän haluaa ilahduttaa kasteperheitä ja samalla muistuttaa, että kaste on tärkeä lapselle. Siinä tulee Jumalan lapseksi ja Jeesuksen opetuslapseksi ja saa siunauksen elämää varten. Kaste lahjoittaa niin valtavan paljon lapselle, kertoo Saarela-Majanen.

Pirjo Lääperi

Emilia Vadén ilahtui saadessaan Aatos-pojan ristiäisiin seurakunnalta lahjaksi töppöset, jotka on kutonut vapaaehtoinen. Tossuja ihailee myös isovelji Justus.

Kaappikello, osa 2/2

(Jatkoa viime numerosta)

UKKO KAMPEUTUI seisomaan, kuulosteli vielä hetken ja asteli verkkaisesti uunille lykäten pe-

sään pari mäntyklapia. Hän istahti puulaatikon päälle katselemaan ritisevää tulta ja sytytti piipun. Vanhuuden kivut olivat kääntäneet ukon rukoukset ärräpäiksi, uurtaneet kasvot ryppyisiksi ja äkäisiksi.

Kaappikello löi yhdeksän kertaa.

Elo oli ollut suotuisaa heille, vaikka vaikeita aikoja ei ollut vältetty. Lapset olivat kasvaneet ja pysyneet terveisinä, menestyneet kouluissaan – toiset paremmin ja toiset huonommin, mutta hyviä ihmisiä heistä tuli. He lähtivät maailmalle etsimään itseään, silmissään varma katse omien tekojen oikeudellisuudesta. Jäljellä oli vain kaksi.

Hiljainen tupa täyttyi juhlapyhinä ja pitkinä vapaina puheensorinasta ja sittemmin lastenlasten riemusta. Muuten elettiin hiljaista ja rauhallista elämää, tehtiin se, mihin pystyttiin, rakastettiin, kuunneltiin nukkumaan mennessä kaappikellon rauhoittavaa tikitystä.

Yhtäkkiä sekunneista tuli minuutteja, minuuteista tunteja. Silti emännälle annettu aika oli ohi nopeasti, liian nopeasti. Aina ennen niin vahvoista käsistä hävisivät voimat, käsi ei enää tuntunut emännän kädeltä. Toiset sinuun elämää syöttivät, elättivät sitä ihmisen kuorta, antoivat lääkettä, laittoivat neuvoja harsonohuen ihon läpi.

Emännän lähtöä katsoessa tuli pää painettua nöyrästi rintaa vas-

ten ja kädet hakeutuivat ristiin, vaikka mies ei koskaan ennen ollut ollut mitenkään erityisen uskova-

vainen. Sitten tuli toisenlainen hiljaisuus. Yksinäisyys. Varovaiset kyyneleet. Ensimmäiset askeleet pirttiin olivat täynnä menneisyyden haamuja, tuttuja tuoksua, tuhansia muistoja. Nurkassa olevassa vakassa oli kesken jäänyt villasukka, altaassa kaksi likaista kahvikuppia; toinen sinun, toinen minun. Kaappikellon oli jäänyt vetämättä. Se oli pysähtynyt siihen hetkeen, kun emäntä lähti pois.

Ulko-oven kolahtus sai ukon valpastumaan. Hän sammutti piipun. Eteisestä kantautui puheensorinaa ja ikkuna lennähti taas auki tuvan oven käydessä. Kaappikello löi yksitoista.

Ensimmäisenä sisään ovesta tunkeutui tuoreen kuusen tuoksu ja sitten itse kuusi, joka hädin tuskin mahtui ovesta sisään. Kuusta kannatteli vanhin poika, melkein yhtä raihmainen ukko kuin mitä hän itse oli, ja mukanaan pojalla oli puoli sukua: lapset, heidän lapsensa, lapsen lapsenlapset, ja jokaisella oli kainalossaan jotain. Vanha pirtinpöytä notkui tarjottavista, ja

lämpö oli sellaista, mitä vanha tupa oli kaivannut pitkään.

Ukko kökötteli keinutuolissaan, sai halauksia, voinnin kyselyitä, passaamista. Ihan kahvitkin tuotiin eteen särpimen kanssa. Radiosta soivat joululaulut, lastien nauru täytti taas tuvan. ”Jos vaan ukille käy niin me yövytään tuossa peräkammarissa”, eräs lapsenlapsista huusi hänen korvaansa. Kuulon kanssa hänellä ei valitettavasti koskaan ollut ollut ongelmia.

Päivä kohtasi illan nopeasti. Hämärässä tuvassa oli kotoisan sotkuista. Lahjapapereita oli siellä täällä, puoliksi syöty suklaarasia halkolaatikon päällä, tiskipöytä täynnä tiskejä. Peräkammarista kuului lastenlasten hihittelyä, kommentavia ääniä ja lopulta unelias-ta kuorsausta.

Ukko istui edelleen keinutuolissaan, lykkäili villasukkaisella jallallaan hiljaiseen vauhtia ja katse-
li taas avonaisenaan rakkottavaa ikkunaa. Hän hymyili. Tuuli pyöritti lunta sisään, se muodosti valkoisen hahmon, kirkkaan, viileän, kauniin. Kaappikello löi kaksitoista kertaa ja pysähtyi.

Riikka Moilanen